सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

(२०८० पौष - २०८० चैत्रसम्म)

सामाजिक विकास मन्त्रालय

धनगढी, कैलाली

१. निकायको स्वरुप र प्रकृति

नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेअनुरुपका तीन तहका राज्य संरचना मध्ये प्रदेश तहको सुदूरपश्चिम प्रदेशमा पर्ने सामाजिक विकास मन्त्रालय सामाजिक क्षेत्रसंग प्रत्यक्ष एवम परोक्ष सरोकार राख्ने महत्वपूर्ण मन्त्रालय हो । नेपालको संविधानको धारा १६८ मा रहेको प्रदेश मन्त्रिपरिषद्को गठन सम्बन्धी व्यवस्था अनुरुप प्रदेश मन्त्रिहरुका कामकारवाही संचालन गर्न मन्त्रालय गठन हुने क्रममा मिति २०७४/१०/२८ गते यो मन्त्रालय स्थापना भई निरन्तर संचालनमा रहेको छ । यस मन्त्रालयका कार्य क्षेत्रहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- शिक्षा
- स्वास्थ्य
- महिला तथा बालबालिका
- सामाजिक सुरक्षा
- युवा तथा खेलकुद
- श्रम तथा रोजगार
- भाषा, संस्कृति, साहित्य, ललितकला, पुरातत्व

प्रादेशिक स्तरमा नेपालको संविधानको सफल कार्यान्वयन तथा दिगो विकासका लक्ष्यहरु हासिल गर्ने सन्दर्भमा शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला विकास, युवा खेलकुद, श्रम तथा रोजगार जस्ता सामजिक क्षेत्रका विषयहरू महत्वपूर्ण पक्षको रुपमा रहेका छन ।

नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेका शिक्षा सम्बन्धी मौलिकहकहरूको सुनिश्चितता गर्न र सबै नागरिकहरूलाई शिक्षाको अवसर उपलब्ध गराउन राज्यको दायित्व रहेको छ । दिगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गर्न संघीय सरकारले लिएका नीति अनुरुप प्रादेशिक स्तरमा शिक्षा, विज्ञान र प्रविधिको उचित विकास गर्नु पर्ने आवश्यकता रहेको छ । विद्यालय शिक्षामा पहुँच र समताको क्षेत्रमा भएको प्रगतिलाई दिगो रूपमा निरन्तरता दिई गुणस्तर र शैक्षिक सुशासन अभिवृद्धि गर्न आवश्यक रहेको छ । बढ्दो बेरोजगारीको समस्यालाई समाधान गर्न प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको पहुँच र गुणस्तरमा वृद्धि गर्न जरूरी देखिएको छ । त्यस्तै उच्च शिक्षालाई अनुसन्धानमूलक र अन्तरराष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धी बनाई यसको विस्तार र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

युवा राष्ट्रिय परिवर्तनको संवाहक हुन् । देश निर्माणका लागि आगामी दिनमा युवाको भूमिका अझ बढ्दै जाने कुरा निश्चित छ । युवाशक्ति राष्ट्रशक्ति, युगशक्ति र समयशक्ति पनि हो । कर्मशील युवा कुनै पनि राष्ट्रको भाग्यनिर्माता हुन्छ । उद्यमशील युवा नै उज्ज्वल भविष्यको आधारस्तभ हो । तर त्यसका लागि युवाहरू मानसिक शारीरिक संवेगात्मक सामाजिक विकास भएको हुनु पर्दछ । तब मात्र युवाहरुले समाजका लागि आवश्यक सेवा गर्न सक्छन् । युवाहरुलाई चलायमान बनाउन आधार नै खेलकुद हो । त्यसैले खेलकुदप्रति सकारात्मक चिन्तन प्रवाह गराउन सक्नु पर्दछ अनि मात्र उसमा शारीरिक तथा मानसिक तन्दुरुस्ती हुनेछ जसले देश निर्माणमा अहम् योगदान दिन सक्छ । युवामा राष्ट्र, राष्ट्रियता र जनताप्रतिको बफादारी, युवाका आधारभूत आवश्यकताहरूको परिपूर्ति, समानता एवं समतामूलक वितरणको सिद्धान्त, संवैधानिक शर्त, वैयक्तिक स्वतन्त्रता, विश्वव्यापी मानवाधिकारको सिद्धान्त,

लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता, विश्वशान्ति, सह–अस्तित्व, जाति, भाषा, संस्कृति र वातावरणीय सम्पदाको संरक्षण र संवर्द्धन जस्ता आधारभूत मूल्य मान्यताहरूको प्रर्वधन गर्नु आजको आवश्यकता देखिन्छ ।

नेपालको संविधानले स्वास्थ्यसम्बन्धी हकलाई मौलिक हकको रूपमा प्रत्याभूत गर्नुका साथै स्वास्थ्यलाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको क्षेत्राधिकारभित्र राखेको छ । त्यस्तै गरी, तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको कार्यक्षेत्रभित्र राखेको हुनाले जनसंख्यासम्बन्धी विषयसमेत तीन वटै तहअन्तर्गत पर्ने देखिन्छ । जन्मदाको अपेक्षित आयु वर्ष क्रमशः बढ्ने क्रममा रहेको हुँदा जनसंख्या व्यवस्थापनको क्षेत्रमा केही प्रगति भएको छ । जनसंख्या विकासको आधार तथा प्रयोगकर्ता भएको र जनसंख्या विषय विकासको अन्तरसम्बन्धीत विषय भएको हुनाले विश्वव्यापी दिगो विकासका सबै लक्ष्यहरू प्रत्यक्ष एवम् परोक्ष रूपमा जनसंख्यासँग सम्बन्धीत रहेका छन् । राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, रणनीति तथा स्वास्थ्य बीमा ऐनअनुसार सबै क्षेत्र, वर्ग तथा समुदायका नागरिकलाई भरपर्दो तथा दिगो वित्तीय व्यवस्थापनमार्फत् गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा ल्याउनु आवश्यक छ । स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई देशव्यापी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ । सेवा प्रवाहमा विषयगत क्षेत्र तथा अन्य बहुसरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य समेत गर्नुपर्ने देखिन्छ । सेवा प्रवाहको समग्र विषयलाई प्रभावकारी रूपमा नियमन गर्नु अपरिहार्य छ । स्वास्थ्य क्षेत्रका कार्यक्रमहरूलाई विद्यमान संवैधानिक व्यवस्थानुसार संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट आवश्यक नीतिगत व्यवस्थासमेतका आधारमा सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन युनिर्भसल हेल्थ कभरेजको अवधारणालाई कार्यान्वयन गरिएको छ । जनसंख्याका कार्यक्रमहरू राष्ट्रिय जनसंख्या नीति, जनसंख्यासम्बन्धी दीर्घकालीन योजना तथा थप नीतिगत व्यवस्थामार्फत संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरी दिगो विकासका लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न सहयोग पुग्नेगरी कार्यान्वयन गरिनेछ । नेपाल सरकार, बाह्य विकास साझेदार, गैर सरकारी, सामुदायिक तथा निजी क्षेत्रबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा भइरहेको प्रयासबाट आम जनताको पहुँच र स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरमा वृद्धि भई स्वास्थ्यसम्बन्धी सूचकहरूमा उल्लेखनीय प्रगति भएको छ ।

नेपालको संविधानले महिलालाई लैङ्गिक भेदभावविना समान वंशीय हक, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी हक, राज्यका सबै निकायमा समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तको आधारमा सहभागी हुन पाउने लगायतका मौलिक हकको प्रत्याभूति गरेको छ । घरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६ तथा नियमावली, २०६७ जारी भएपछि महिलामाथि हुने हिंसाको अन्त्यका लागि प्रभावकारी कानुनी आधार तयार भएको छ । लैङ्गिक हिंसामा परेकाहरूका लागि तत्काल उद्धार, औषधि उपचार, कानुनी सहायता तथा पुनस्थापनाका कार्यहरू भैरहेका छन् भने सुदुरपश्चिम प्रदेशमा मानव बेचविखन तथा लैंगिक हिंसामा परेका महिलाहरुका लागि दिर्घकालिन पुनर्स्थापना केन्द्र संचालनमा ल्याउने कार्यक्रम रहेको छ । नेपालको संविधानमा बालबालिकाको हक सम्बन्धी भएका व्यवस्था, नेपालद्वारा बालअधिकारसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय महासन्धि, १९८९ को अनुमोदन र अन्य बाल अधिकारसँग सम्बन्धीत अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि र इच्छाधीन आलेखहरूमा गरेको प्रतिबद्धता अनुसारका बाल संरक्षण र बालविकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी सञ्चालन गरिएका छन् । ज्येष्ठ नागरिकहरूको लागि संविधानले प्रत्याभूत गरेको विशेष संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षाको हक कार्यान्वयन गर्न यस प्रदेशमा कार्यक्रमहरु अगाडी बढाइने छन् । नेपाल सरकारले ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई मासिक रूपमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउँदै आएको छ । ज्येष्ठ नागरिकहरुको मानव अधिकारको संरक्षणका लागि यस प्रदेशमा ज्येष्ठ नागरिक दिवा

सेवा केन्द्र लाई सुदृढीकरण गरिनेछ । मन्त्रालयमा अपाङ्गता सहायता कक्ष संचालनमा आएको तथा अपाङ्गता सहायक सामग्री वितरणको व्यवस्था भएको छ ।

नेपालको संविधानले रोजगारी र श्रमको हकलाई मौलिक हकको रुपमा स्थापित गरेको छ । गुणस्तरीय मानव संसाधनको विकास मार्फत श्रमको उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरी राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई सबल बनाउन उत्पादनको क्रियाशिल साधनको रुपमा श्रमको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । गरिबी निवारण र आर्थिक विकासका लागि बजारको माग अनुसारको सीपमूलक मानव संसाधनको विकास गर्नु आजको आवश्यकता हो । उत्पादनमूलक रोजगारी सिर्जना गरी मुलुकमा उपलब्ध युवा श्रमशक्तिको उपयोग मार्फत कृषि क्षेत्रमा विद्यमान अधिक अनुत्पादक श्रमशक्तिलाई विभिन्न सेवा क्षेत्रमा स्थानान्तरण गर्न सकेमा अर्थतन्त्रको संरचनात्मक परिवर्तनमा योगदान हुन सक्छ । नेपालमा प्रत्येक वर्ष करिब पाँच लाख थप जनशक्ति श्रमबजारमा प्रवेश गर्दछन् । आन्तरिक श्रम बजारको प्रशोधन क्षमता कमजोर भएकोले विभिन्न उत्पादनमूलक, सीपमूलक तथा व्यवसायजन्य तालिम संचालन गरी बजारको आवश्यकता अनुसारको जनशक्ति उत्पादन गर्न सके गरिबी निवारण र मानव विकासको पाटो सकारात्मक हुने देखिन्छ ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको कार्यविभाजन नियमावली, २०७४ बमोजिम यस मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार यस प्रकार छः-

१. प्रदेशस्तरको विश्वविद्यालय तथा उच्च शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;
२. शैक्षिक परामर्श सेवाको मापदण्ड निर्धारण, अनुमति तथा नियमन;
३. प्रदेशस्तरमा पुस्तकालय, संग्रहालय, अभिलेखालय सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;
४. प्रादेशिक शिक्षा, प्राविधिक तथा व्यावसायिक तालिम तथा छात्रवृत्ति सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन तथा पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक तथा पाठ्य सामग्री निर्माण, उत्पादन र वितरण;
५. प्रदेशस्तरको मानव संसाधनको आवश्यकता प्रक्षेपण तथा शैक्षिक योजना निर्माण र कार्यान्वयन;
६. प्रदेशस्तरमा विद्यालय तहको शिक्षकको सेवा शर्त, योग्यता, क्षमता र शिक्षक व्यवस्थापनको मापदण्ड निर्धारण र नियमन;
७. प्रदेशस्तरमा प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा शैक्षिक तथ्याङ्क व्यवस्थापन;
८. स्वास्थ्य सेवा तथा पोषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;
९. स्वास्थ्य सेवा तथा पोषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानुन, मापदण्ड तथा योजना, तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;

१०.प्रदेशस्तरमा आवश्यक पर्ने प्रर्वद्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक तथा पुर्नस्थापनात्मक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्थापन;

११.स्वास्थ्यसेवा सम्बन्धी प्रदेश स्तरीय प्राज्ञिक, व्यवसायिक र पेशागत संघ संस्थाको दर्ता, संचालन अनुमति र नियमन;

१२.प्रदेशस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर निर्धारण, अनुगमन र नियमन;

१३.राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम औषधीजन्य तथा स्वास्थ्य प्रविधि सम्बन्धी सामग्रीको उत्पादन तथा संचय, अधिकतम खुद्रामूल्य निर्धारण, अन्तिम बिसर्जन, गुणस्तर तथा मापदण्ड निर्धारण र त्यस्ता सामग्री उत्पादन गर्ने उद्योगको दर्ता, संचालन, अनुमति र नियमन;

१४.राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप अस्पताल, नर्सिङ्ग होम, निदान केन्द्र, उपचार केन्द्र र अन्य स्वास्थ्य संस्था तथा प्रयोगशालाको दर्ता, संचालन, अनुमति र नियमन;

१५.खानेपानी, ध्वनि र हावाको गुणस्तर अनुगमन तथा लेखाजोखाको ढाँचा निर्माण एवं गुणस्तरको मापदण्ड निर्धारण र कार्यान्वयन;

१६.राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन तथा नियमन;

१७.प्रदेशस्तरीय स्वास्थ्य क्षेत्रको मानवश्रोत विकास र व्यवस्थापन;

१८.औषधी निगरानी (Pharmacovigilance), औषधिको उचित प्रयोग र सूक्ष्म जीवनिरोधक प्रतिरोध (Antimicrobial Resistance) न्यूनीकरण;

१९.खोप र परिवार नियोजन;

२०.संवेदनशील औषधी तथा अन्य स्वास्थ्य सामग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन;

२१.प्रदेशस्तरमा स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान तथा सूचना प्रणाली, स्वास्थ्य लेखा पद्धतिको संस्थागत व्यवस्थापन, सूचना प्रवाह;

२२.प्रदेशस्तरीय जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्भेलेन्स) व्यवस्थापन;

२३.सूर्ति, मदिरा र लागूपदार्थजन्य वस्तुको मापदण्ड, नियन्त्रण तथा नियमन;

२४.स्वास्थ्य क्षेत्रमा आपतकालीन अवस्था, विपद् र महामारी व्यवस्थापन, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह, आपतकालीन अवस्थाका लागि औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीको प्रादेशिक बफरस्टक व्यवस्थापन;

२५.सरुवा तथा नसर्ने रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम;

२६.राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन;

२७.स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन;

२८.आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका अन्य प्रचलित परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवा सम्बन्धी प्रदेशस्तरीय मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन;

२९.प्रदेशस्तरको खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन, सेवाको शुल्क निर्धारण, योजना, आयोजना कार्यान्वयन तथा संचालन, संभार र नियमन;

३०.खानेपानी तथा सरसफाई सेवा विस्तारमा निजी क्षेत्रको सहभागिता प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;

३१.सर्वसाधारणलाई स्वच्छ खानेपानीको उपलब्धता र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छतामा पिछडिएका वर्गको पहुँच सुनिश्चितता;

३२.जनसंख्या, बसाईसराई र परिवार नियोजन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन तथा अनुसन्धान, सूचना प्रणालीको स्थापना र संचालन, क्षमता अभिवृद्धि र राष्ट्रिय संस्थाहरुसँगको सम्पर्क र समन्वय;

३३.महिला हक सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;

३४.लैङ्गिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्बन्धी नीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा अन्तराष्ट्रिय सन्धि, सम्झौता र प्रतिवद्धताको कार्यान्वयन, निरोधात्मक र संरक्षणात्मक उपाय र पुनस्थापन;

३५.महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानता सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान;

३६.लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तथा लैङ्गिक परिक्षण;

३७.बाल बालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन, अनुसन्धान, बालमैत्री शासकीय प्रबन्ध र सेवा प्रवाह, बाल उद्धार कोष व्यवस्थापन र बाल सुधार तथा पुनस्थार्पना;

३८.प्रदेशस्तरमा ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गगता भएका व्यक्ति र अशक्त, बालबालिका र महिला सम्बन्धी कार्यहरुको अनुगमन तथा मूल्यांकन;

३९.समाजकल्याण र संघसंस्था सम्बन्धी कार्यहरुको अनुगमन तथा मूल्यांकन;

४०.युवासम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन, युवा वैज्ञानिक प्रोत्साहन;

४१.खेलकुद सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन, खेलकूद तथा खेलकूद पूर्वाधारको विकास र प्रवर्द्धन;

४२.खेलकूद प्रशासन र संघसंस्थाको समन्वय र नियमन;

४३.राष्ट्रिय र प्रादेशिक खेलकूद प्रतियोगिता तथा कार्यक्रम आयोजना र सहभागिता;

४४.लोपोन्मुख, सीमान्तकृत, गरिब, जेष्ठ नागरिक लक्षित आवास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन;

४५.सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्डको निर्माण तथा कार्यान्वयन, कोष व्यवस्थापन, नियमन, राष्ट्रिय र प्रादेशिक निकाय तथा संघ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य;

४६.प्रदेशभित्र रोजगारी प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम तथा मापदण्ड तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र स्थानीय सरकारसँग समन्वय;

४७.विश्वसम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्विक महत्वका स्थल सम्बन्धी;

४८.भाषा, लिपि संस्कृति, ललितकला र धर्मको संरक्षण र प्रयोग सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;

४९.ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक एवं कला र कलात्मक दृष्टिकोणले महत्व बोकेका प्रादेशिकस्तरका दरबारहरुको संरक्षण, सम्भार, अध्ययन, अनुसन्धान तथा व्यवस्थापन;

५०.प्रादेशिकस्तरमा संग्रहालयको स्थापना, संचालन तथा व्यवस्थापन;

५१.प्रदेशस्तरका पुरातात्विक महत्वका स्थल, ऐतिहासिक र धार्मिक सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक, संग्रहालय, सांस्कृतिक धरोहर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन एवम संरक्षण, सम्भार, अध्ययन, अनुसन्धान, उत्खनन तथा पुननिर्माण;

५२.धर्म, परम्परा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरुको संचालन र व्यवस्थापन;

५३.संस्कृतिको विकास सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;

५४.रोजगार प्रवर्द्धन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति तथा कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन;

५५.श्रमिक एवं श्रमिकको सामाजिक सुरक्षा तथा टेड्र युनियन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन;

५६.श्रमशक्ति, श्रम बजार, सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र श्रमशक्ति योजना;

५७.औद्योगिक विवाद समाधान, श्रम सम्बन्धमा सुधार र न्यायिक निरुपण;

५८.कार्यस्थल सुरक्षा, कारखाना निरीक्षण तथा नियमन;

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

क) सामाजिक विकास मन्त्रालयको संगठन संरचना र दरबन्दी तेरिज

सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदूरपश्चिम प्रदेश कैलालीको संगठन संरचना

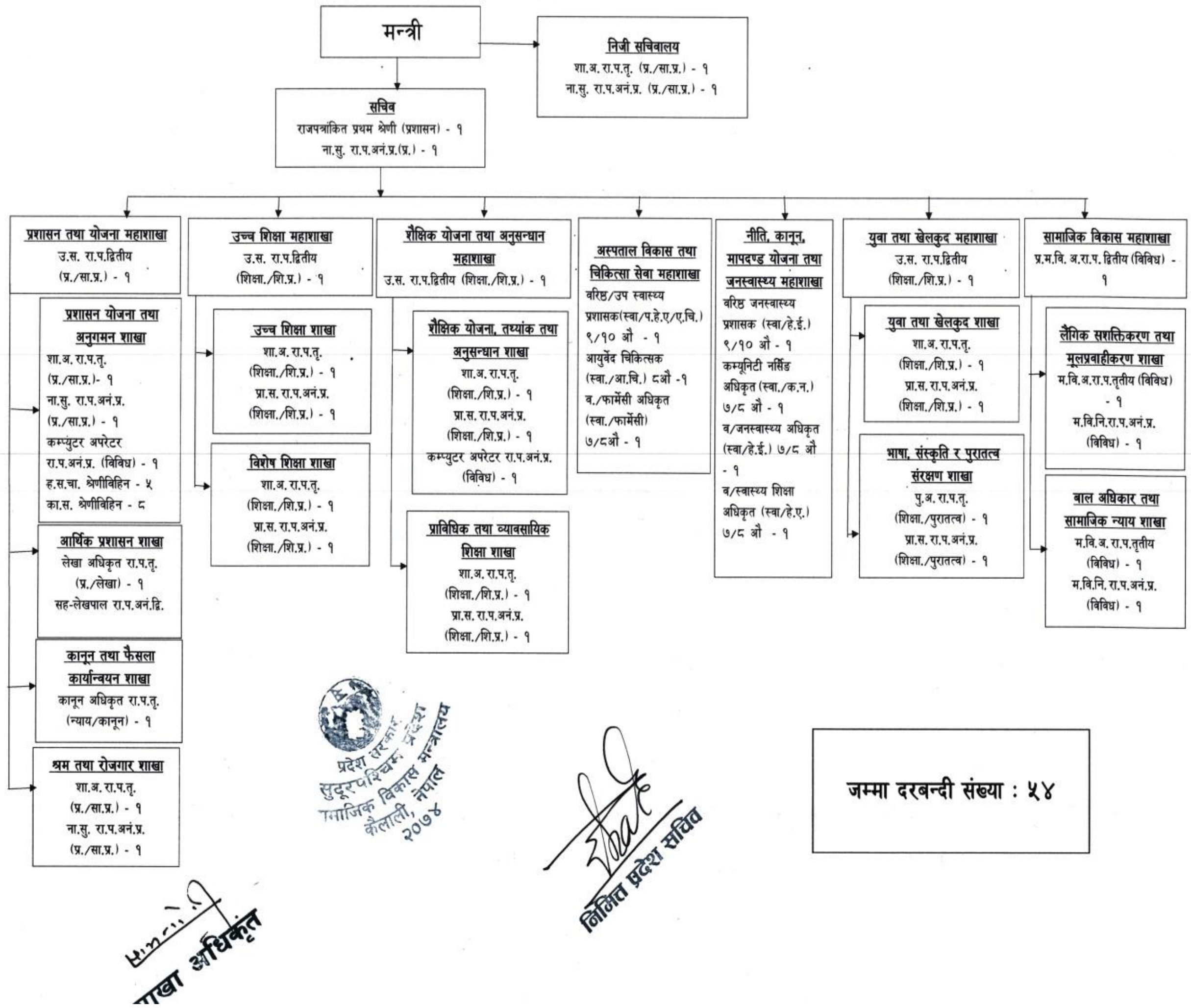

ख) कर्मचारी विवरणः

क्र.सं.	निकाय	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	फाजिल
१	सामाजिक विकास मन्त्रालय	५४	२७	२७	
२	शिक्षा विकास निर्देशनालय	३५	२२	१३	
३	स्वास्थ्य निर्देशनालय	३२	१०	२२	
४	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र	१७	८	९	
५	शिक्षा तालिम केन्द्र डोटी	१७	६	११	
६	सेती प्रादेशिक अस्पताल, धनगढी	१०६	५१	५५	
७	महाकाली प्रादेशिक अस्पताल,	१००	४९	५१	१

	कञ्चनपुर				
८	टीकापुर अस्पताल	५९	२६	३३	१
९	जिल्ला अस्पताल डोटी	३०	१५	१५	
१०	जिल्ला अस्पताल अछाम	२२	११	११	
११	जिल्ला अस्पताल दार्चला	२२	१३	९	३
१२	जिल्ला अस्पताल बैतडी	२२	९	१३	१
१३	जिल्ला अस्पताल बझाङ्ग	२२	१३	९	३
१४	जिल्ला अस्पताल बाजुरा	१८	११	७	
१५	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला	१४	६	८	३
१६	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	१४	६	८	
१७	स्वास्थ्य कार्यालय, कैलाली	१५	१२	३	
१८	स्वास्थ्य कार्यालय, डडेल्धुरा	१३	११	२	
१९	स्वास्थ्य कार्यालय, डोटी	१३	६	७	२
२०	स्वास्थ्य कार्यालय, बझाङ्ग	१२	९	३	
२१	स्वास्थ्य कार्यालय, अछाम	१२	८	४	१
२२	स्वास्थ्य कार्यालय, दार्चुला	१२	८	४	
२३	स्वास्थ्य कार्यालय, बैतडी	१२	८	४	
२४	स्वास्थ्य कार्यालय, कञ्चनपुर	१२	१२	०	१
२५	स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा	११	७	४	
२६	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय कैलाली	६	४	२	
२७	महाकाली आयुर्वेद औषधालय कञ्चनपुर	६	४	२	
२८	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य, अछाम	७	३	४	
२९	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य, डोटी	७	२	५	
३०	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य, बाजुरा	७	४	३	
३१	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य, बझाङ्ग	७	४	३	
३२	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य, डडेल्धुरा	७	५	२	
३३	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य, बैतडी	७	३	४	
३४	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य, दार्चुला	७	४	३	
३५	व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्र, कैलाली	१	१	०	
३६	व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्र, कञ्चनपुर	१	०	१	
	जम्मा	७५९	३९८	३६१	१६

अस्थायी स्वीकृत दरबन्दी

क्र.सं.	निकाय	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त
१	सामाजिक विकास मन्त्रालय	८		
२	शिक्षा विकास निर्देशनालय	२		
३	स्वास्थ्य निर्देशनालय	४		
४	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय कैलाली	२७		
५	प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र	९		
६	व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्र, कैलाली	१३		
७	व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्र, कञ्चनपुर	१८		
८	सामाजिक विकास कार्यालय, कैलाली	१०		
९	सामाजिक विकास कार्यालय, कञ्चनपुर	१०		
१०	सामाजिक विकास कार्यालय, डोटी	७		
११	सामाजिक विकास कार्यालय, अछाम	७		
१२	सामाजिक विकास कार्यालय, डडेल्धुरा	८		
१३	सामाजिक विकास कार्यालय, बैतडी	७		
१४	सामाजिक विकास कार्यालय, दार्चुला	७		
१५	सामाजिक विकास कार्यालय, बझाङ्ग	८		
१६	सामाजिक विकास कार्यालय, बाजुरा	७		
१७	प्रदेश खेलकुद परिषद, कैलाली	७		
१८	सुदूरपश्चिम प्रज्ञा प्रतिष्ठान, कैलाली	६		
१९	प्रदेश युवा परिषद, कैलाली	७		
	जम्मा	१७२		

ग) सामाजिक विकास मन्त्रालयको दरबन्दी विवरण र पदपूर्तिको अवस्था

सि.नं.	पद	सेवा	समुह	श्रेणी/तह	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	पदपुर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कैफियत
१	प्रदेश सचिव	प्रशासन	समुहकृत नहुने	रा.प.प्रथम	१	१	०	
२	उप-सचिव	प्रशासन	सा.प्र.	रा.प.द्वितीय	१	०	१	
३	उप-सचिव	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	रा.प.द्वितीय	३	२	१	
४	प्रमुख म.वि.अ.	विविध	विविध	रा.प.द्वितीय	१	०	१	
५	वरिष्ठ/उप-स्वास्थ्य प्रशासक	स्वास्थ्य	प.हे.ए./ए.चि	नवौ/दशौ	१	०	१	
६	वरिष्ठ जनस्वास्थ्य प्रशासक	स्वास्थ्य	हे.ई.	नवौ/दशौ	१	०	१	
७	शाखा अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	रा.प.तृतीय	३	१	२	
८	लेखा अधिकृत	प्रशासन	लेखा	रा.प.तृतीय	१	१	०	
९	शाखा अधिकृत	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	रा.प.तृतीय	५	५	०	
१०	शाखा अधिकृत	शिक्षा	पुरातत्व	रा.प.तृतीय	१	१	०	
११	कानून अधिकृत	न्याय	कानून	रा.प.तृतीय	१	०	१	१ संघबाट
१२	महिला विकास अधिकृत	विविध		रा.प.तृतीय	२	१	१	
१३	आयुर्वेद चिकित्सक	स्वास्थ्य	आयुर्वेद	आठौं	१	१	०	
१४	क. नर्सिङ अधिकृत	स्वास्थ्य	क.न.	सातौ/आठौ	१	०	१	
१५	वरिष्ठ/जनस्वास्थ्य अधिकृत	स्वास्थ्य	हे.ई.	सातौ/आठौ	१	१	०	
१६	वरिष्ठ/फार्मेसी अधिकृत	स्वास्थ्य	फार्मेसी	सातौ/आठौ	१	०	१	१ करारमा
१७	वरिष्ठ/स्वास्थ्य शिक्षा अधिकृत	स्वास्थ्य	हे.ए.	सातौ/आठौ	१	१	०	
१८	नायव सुब्बा	प्रशासन	सा.प्र.	रा.प.अन.प्रथम	४	३	१	
१९	प्रा.स.	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	रा.प.अन.प्रथम	५	५	०	
२०	प्रा.स.	शिक्षा	पुरातत्व	रा.प.अन.प्रथम	१	०	१	
२१	कम्प्युटर अपरेटर (५/६)	विविध		रा.प.अन.प्रथम	२	१	१	
२२	म.वि.नि.	विविध		रा.प.अन.प्रथम	२	२	०	
२३	सह-लेखापाल	प्रशासन	लेखा	रा.प.अन.द्वितीय	१	०	१	१ काजमा
२४	ह.स.चा.			श्रेणीविहिन	५	०	५	५ करारबाट पदपूर्ति
२५	का.स.			श्रेणीविहिन	८	१	७	७ करारबाट पदपूर्ति
जम्मा					५४	२७	२७	

घ) महाशाखा/शाखा अनुसार कर्मचारी विवरण

सामाजिक विकास मन्त्रालय, सुदूरपश्चिम प्रदेश, धनगढी कैलालीमा कार्यरत महाशाखा/शाखा अनुसार कर्मचारी विवरण				
महाशाखाको नाम	**शाखाको नाम**	**शाखामा कार्यरत कर्मचारी**	**मोबाइल नं.**	**इमेल ठेगाना**
माननीय मन्त्रीज्यूको सचिवालय		स्वकीय सचिव —		
		स्वकीय सचिव —		
		निजि सचिव —		
		निजि सचिव — बिरेन्द्र सापकोटा	९८६८४२१५८७	sapkota.birendra61@gmail.com
सचिव ज्यूको निजी सचिवालय		प्रदेश सचिव — चक्र पाणी पाण्डे	९८५८४७९६६६	
		सहायक कम्प्युटर अपरेटर- जनकराज भट्ट	९८४८७७८५५७	jnbhatt98557@gmail.com
प्रशासन तथा योजना महाशाखा प्रमुख - गणेश बहादुर सिंह उपसचिव (दशौं तह) ९८५८४२०५९३ singhganesh45@gmail.com	प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा	शाखा प्रमुख - भुवन जोशी, शा.अ.	९८४९६३३५२७	bhuwanjoshi9999@gmail.com
		ईन्जिनियर - होमराज तिमिल्सना	९८५८४२३३४४	sharma42754@gmail.com
		सब-ईन्जिनियर - सुनिल भण्डारी	९७४८८८९५९५	sunilbh6789@gmail.com
		अधिकृत, छैठौं - दिनेश कुमार गुप्ता	९८४८५२६१५१	dineshkumarg751@gmail.com
		अधिकृत, छैठौं -		
		अधिकृत, छैठौं - पुष्कर थापा	९८५८०५०३३८	thapapushkar85@gmail.com
		कम्प्युटर अधिकृत छैठौ - मन्जु खड्का	९८४८७७२९८५	manjukhadka1986@gmail.com
	आर्थिक प्रशासन शाखा	शाखा प्रमुख — कृष्ण बहादुर शाही - ले.अ.	९८४९६४७११७	krishanashahi30@gmail.com
		स.ले.पा. - रमेश पंगेनी (काज)	९८६८७५६२१९	pangeniramesh2052@gmail.com
	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	कानून अधिकृत- दान बहादुर सुनार	९८४८७७९१४७	dbscourt@gmail.com
	श्रम तथा रोजगार शाखा	शाखा प्रमुख — भुवन जोशी — शा.अ.	९८४९६३३५२७	bhuwanjoshi9999@gmail.com
		सहायक पाँचौ - चम्पा कुमारी जोशी	९८६७३१५२१४	joshichampa20@gmail.com
		सहायक कम्प्युटर अपरेटर- जनक राज भट्ट	९८४८७७८५५७	jnbhatt98557@gmail.com
उच्च शिक्षा महाशाखा प्रमुख - गणेश बहादुर सिंह उपसचिव (दशौं तह) 98५८०४२०५९३ singhganesh45@gmail.com	उच्च शिक्षा शाखा	शाखा प्रमुख - शा.अ.- गोपाल दत्त जोशी	९७६५३२७७८८	gopalj50@gmail.com
		प्रा.स.(अधिकृतस्तर छैटौं) - डम्बर बहादुर रावल	९८६५६४१२६५	rawaldamber2039@gmail.com
	विशेष शिक्षा शाखा	शाखा प्रमुख —गोपाल दत्त जोशी शा.अ.	९७६५३२७७८८	gopalj50@gmail.com

		प्रा.स.- तुलसी ओझा	९८४८४२६०४९	tulashiojha431210@gmail.com
शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा प्रमुख - गगन देव भट्ट उपसचिव (दशौं तह) 9841296446 bhattgagandev@gmail.com	शैक्षिक योजना, तथ्याङ्क तथा अनुसन्धान शाखा	शाखा प्रमुख — शा.अ.- लोकेन्द्र प्रसाद भट्ट,	९८५११५८०७२	lokendra76bhatta@gmail.com
		प्रा.स. - युवा डाँगी	९७४२२४३६००	
		कम्प्युटर अपरेटर - रिक्त		
	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा शाखा	शाखा प्रमुख — शा.अ.- लोकेन्द्र प्रसाद भट्ट	९८५११५८०७२	lokendra76bhatta@gmail.com
		प्रा.स. -युवा डाँगी	९७४२२४३६००	
अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा महाशाखा प्रमुख —	अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा महाशाखा	वरिष्ठ/उप स्वास्थ्य प्रशासक — रिक्त		
		आयुर्वेद चिकित्सक — डा. खगेन्द्र बम	९८४८७२६२४३	
		आयुर्वेद चिकित्सक — डा. चेतराज जोशी	९८४९१०४४४७	doctorchetjoshi31@gmail.com
		ब./फार्मेसी अधिकृत - प्रेम भण्डारी	९८४८७५१०१६	phr.prem44@gmail.com
नीति, कानुन, मापदण्ड, योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखा प्रमुख —	नीति, कानुन, मापदण्ड, योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखा	व./स्वा. शि. अ. - हेमराज खड्का	९८४८४६५२३६	hemkhadka2010@gmail.com
		वरिष्ठ जनस्वास्थ्य प्रशासक - रिक्त		
		नर्सिङ अधिकृत — अस्मिता चन्द	९८६३६७९३६३	asmitachand93@gmail.com
		जनस्वास्थ्य अधिकृत- शिवराज सुनार	९८५८७७६५०९	Shivsunar52@gmail.com
		जनस्वास्थ्य अधिकृत- सुनिता शर्मा	९८४९५२४६८९	Springdale2424@gmail.com
युवा तथा खेलकुद महाशाखा प्रमुख - गगन देव भट्ट 9841296446 उपसचिव (दशौं तह) bhattgagandev@gmail.com	युवा तथा खेलकुद शाखा	शाखा प्रमुख -शा.अ.- गोपाल दत्त जोशी	९७६५३२७७८८	gopalj50@gmail.com
		प्रा.स. - तुलसी ओझा	९८४८४२६०४९	tulashiojha431210@gmail.com
	भाषा, संस्कृति र पुरातत्व संरक्षण शाखा	शाखा प्रमुख — शा.अ.- लोकेन्द्र प्रसाद भट्ट	९८५११५८०७२	lokendra76bhatta@gmail.com
		प्रा.स. - युवा डाँगी	९७४२२४३६००	
सामाजिक विकास महाशाखा प्रमुख - गणेश बहादुर सिंह उपसचिव (दशौं तह) ९८५८४२०५९३ singhganesh45@gmail.com	लैङ्गिक सशक्तिकरण तथा मूलप्रवाहीकरण शाखा	प्रमुख – म.वि.अ.- जयन्ती गिरी	९८४९३८४६५३	girijayantirsn@gmail.com
		अधिकृत - विन्दु कुमारी चटौत	९८४८७६९०९४	chabindu1@gmail.com
	बाल अधिकार तथा सामाजिक न्याय शाखा	प्रमुख – म.वि.अ.- जयन्ती गिरी	९८४९३८४६५३	girijayantirsn@gmail.com
		अधिकृत - विन्दु कुमारी चटौत	९८४८७६९०९४	chabindu1@gmail.com
		दोभाषे सहजकर्ता - आकाश लोहार	९८४८९९८४५३	zargalaakash@gmail.com

ङ) <u>कार्य विवरण</u>

स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण अनुसार यस मन्त्रालयमा निम्न बमोजिमका महाशाखा तथा शाखाहरु रहेका छनः-

१) <u>प्रशासन तथा योजना महाशाखा</u>

- मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक योजना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्वन्धी कार्य,
- महाशाखाहरुबीच आपसमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- आर्थिक प्रशासन संचालन सम्बन्धी कार्य,
- वार्षिक तथा आवधिक आयोजनाहरूको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने तथा समीक्षा गर्ने र देखिएका बाधा अड्चन फुकाउने सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- वार्षिक एवं चौमासिक प्रगति विवरणहरूको संकलन, विश्लेषण एवम् पृष्ठपोषण सम्वन्धी कार्य,
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र मातहतका निकायहरुको संगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) सर्भेक्षण सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको कर्मचारी प्रशासन तथा जनशक्ति विकाससम्बन्धी कार्य,
- अन्य महाशाखालाई नतोकिएको कार्य,

प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा

प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखाको कार्यविवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ,

- मन्त्रालय र अन्तर्गतको कर्मचारी प्रशासन तथा जनशक्ति विकाससम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयको संगठन संरचना, दरवन्दी सृजना, कर्मचारीको कार्य विवरण, नियुक्ति, पदस्थापन, अधिकार प्रत्यायोन,सरुवा, काज,बढुवा, विदा, कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन,अवकाशसम्बन्धी कार्यहरु गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,
- कर्मचारीहरुलाई दिइने सुविधा, पुरस्कार र विभागीय कारवाही तथा सजायसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- स्वदेशी तथा विदेशी छात्रवृत्ति, तालिम, गोष्ठी आदिमा कर्मचारी मनोनयनको लागि सिफारिस तथा विदा स्वीकृतिका निम्ति पेश गर्ने,
- मन्त्रालयको भौतिक साधनहरुको स्याहार, सम्भार, मर्मत, सरसफाई, कार्यालय विन्यास तथा संरक्षण लगायत जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- तोकिए बमोजिम मन्त्रालयको वार्षिक रुपमा जिन्सी निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- मन्त्रालयभित्र कागज धुल्याउने तथा लिलामी सम्बन्धी व्यवस्था गर्ने,
- उजुरी तथा गुनासो सुनुवाई सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयको खरिद ईकाइ गठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय अर्न्तगतका निकायहरुको निरीक्षण, सुपरिवेक्षण र अनुगमनसम्बन्धी व्यवस्थापन गर्ने,
- कर्मचारी बैठक सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- शाखासँग सम्बन्धीत कामको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने,
- मातहतका निकायहरुको सम्पर्क बिन्दु भई काम गर्ने,
- मन्त्रालयको मूल दर्ता चलानी र जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य गर्ने,

- सवारी साधनहरुको व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयको Website व्यवस्थापन गर्ने,
- मन्त्रालय र मातहत निकायका नाममा दर्ता कायम जग्गा र भवनहरुको विवरण अद्यावधिक गर्ने,
- अतिरिक्त समूहमा दरवन्दी रही यस मन्त्रालयमा जिम्मेवारी तोकिएका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,
- अन्य शाखामा नतोकिएका कार्यहरु,

आर्थिक प्रशासन शाखा

आर्थिक प्रशासन शाखाको कार्य विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :

- प्रचलित कानुन बमोजिम मन्त्रालयको आर्थिक प्रशासन संचालन गर्ने,
- आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय र यस मन्त्रालयको प्रशासन तथा योजना महाशाखासँग समन्वय गरी वार्षिक कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने,
- आर्थिक प्रशासनसम्बन्धी विषयमा माग भएबमोजिमको राय सल्लाह प्रदान गर्ने,
- विनियोजन बजेट अन्तर्गत बजेट निकासासम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयको प्रशासन तथा योजना महाशाखासँग समन्वय गरी कार्यक्रम संशोधन र रकमान्तर सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- ऐन नियमानुसार तोकिएको श्रेस्ता राख्ने, राख्न लगाउने,
- मन्त्रालयको विनियोजन, राजश्व, धरौटी र जिन्सी श्रेष्ता अद्यावधिक गरी गराई दुरुस्त राख्ने,
- विनियोजन हिसाबको लागि आवश्यक मास्केवारी तथा अन्य फांटवारी नियमित रुपमा तयार गर्ने गराउने र सम्बन्धीत निकायमा समयमै पठाउने व्यवस्था गर्ने गराउने,
- आर्थिक प्रशासन शाखाको सहभागिता आवश्यक हुने विभिन्न समितिहरुमा रही कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयका अन्य शाखाहरूसँग समन्वय गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- वार्षिक विवरण तयार गर्न सहयोग गर्ने,
- लेखापरीक्षण गराउने, पेश्की र बेरुजुको लगत राख्ने, सम्परीक्षण गराउने एवं फछ्र्यौट गर्ने र अद्यावधिक गराउने सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरुको आर्थिक व्यवस्थापन सुधारका लागि सुझाव दिने,
- आम्दानी तथा खर्चसम्बन्धी विवरणहरु अद्यावधिक राख्ने,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखाको कार्य विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ,

- मन्त्रालयसँग सम्बन्धीत ऐन, कानूनहरूको परिमार्जनका लागि मस्यौदा पेश गर्ने,
- नयाँ विधेयक तर्जुमा गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट माग भएबमोजिम कानूनी राय, परामर्श उपलब्ध गराउने,
- मन्त्रालय पक्ष हुने सन्धि, सम्झौता, समझदारीपत्र आदिमा कानूनी राय उपलब्ध गराउने,
- मन्त्रालयको तर्फबाट फिराद्पत्र ,प्रतिउत्तरपत्र, रिट निवेदन, लिखित जवाफ, पुनरावेदनपत्र तयार गरी सम्बन्धीत निकायमा पठाउने कार्य |
- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रका विषयमा सम्मानित अदालतबाट भएका फैसला कार्यान्वयन गर्ने गराउने,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धीत अदालती फैसलाको अभिलेख तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य |

- कानूनले सृजना गरेका अन्य जिम्मेवारीहरुसम्बन्धी काम गर्ने,
- तोकिएबमाजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

श्रम तथा रोजगार शाखा

श्रम तथा रोजगार शाखा खाको कार्य विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ,

- रोजगार प्रवर्द्धन सम्बन्धी प्रादेशिक निति, कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन सम्बन्धी गर्ने,
- श्रमशक्ति र श्रम बजारसम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, तथ्याङ्क सङ्कलन,अद्यावधिक, विश्लेषण र श्रमशक्ति योजना सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- श्रमसंग सम्बन्धीत कार्यका लागि संघ र स्थानीय सरकारसँग सम्पर्क,सहकार्य तथा समन्वय गर्ने,
- श्रमिक एवं श्रमिकको सामाजिक सुरक्षा तथा ट्रेड यूनियन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- औद्योगिक विवाद समाधान, श्रम सम्बन्धमा सुधार र न्यायिक निरुपण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- कार्यस्थल सुरक्षा, कारखाना निरीक्षण तथा नियमन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सीप विकास तथा तालिम सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तर्जुमा,योजना,मापदण्ड, पूर्वाधार विकाससम्बन्धी काम गर्ने र सो को नियमन गर्ने,
- तालिम केन्द्रहरुको विवरण अद्यावधिक गर्ने,
- तालिम प्राप्त जनशक्तिको विवरण अद्यावधिक गर्ने,
- सीप विकास तालिमसम्बन्धी पाठ्यक्रम तर्जुमा, परिमार्जन, तालिम सञ्चालन मापदण्ड निर्धारण गर्ने, प्रवर्द्धन र समन्वय गर्ने,
- रोजगारीका संभावित क्षेत्रहरुमा आवश्यक सीप तथा दक्षता पहिचान गरी दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि नीतिगत तथा संस्थागत समन्वय गर्ने,
- पिछडिएको क्षेत्र, वर्ग तथा समुदाय लक्षित सीपमूलक तालिम नीति तर्जुमा,समन्वय तथा नियमन गर्ने,
- लक्षित वर्गहरुलाई रोजगारी तथा स्वरोजगारीसम्बन्धी सचेतना तथा पूर्व तयारीसम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम कार्यक्रम आवश्यक समन्वय गरी सञ्चालन गर्ने,
- कामदार मजदूरहरुको कार्य संस्कृति र व्यवहार (Working Culture and Behaviors) सम्बन्धी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरुको तर्जुमा तथा समन्वय गर्ने,
- तालिम केन्द्रहरुबीच समन्वय गरी विशिष्टिकृत तालिम प्रदायक संस्थाहरुको संरचनागत विकासको लागि संस्थागत समन्वय गर्ने,
- श्रमिकको कर्तव्य, दायित्व, कार्य संकृति र व्यवहार सम्बन्धी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरुको सञ्चालनका सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्ने,
- श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारणसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्डको निर्माण तथा कार्यान्वयन, कोष व्यवस्थापन, नियमन, राष्ट्रिय र प्रादेशिक निकाय तथा संघ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य,
- श्रमिकहरुको सामाजिक सुरक्षाको सन्दर्भमा व्यवसायजन्य स्वास्थ्य सेवासम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्ने,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

२) <u>सामाजिक विकास महाशाखा</u>

लैङ्गिक सशक्तिकरण तथा मूलप्रवाहीकरण शाखा

- महिला हक सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- महिला सशक्तिकरण तथा लैङ्गिक समानता सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान,
- लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट र लैङ्गिक परिक्षण,
- लैङ्गिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्बन्धी नीति तथा कार्ययोजना तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी, सम्झौता र प्रतिबद्धताको कार्यान्वयन निरोधात्मक र संरक्षणातमक उपाय र पुनस्थापन,
- लैंगिक उत्तरदायी बजेट र लैङ्गिक परिक्षण,
- राष्ट्रिय र प्रादेशिक निकाय तथा संघ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु।

बाल अधिकार तथा सामाजिक न्याय शाखा

बाल अधिकार तथा सामाजिक न्याय शाखाको कार्य विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ,

- बालबालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन, अनुसन्धान,
- लोपोन्मुख, सीमान्तकृत, गरिब, ज्येष्ठ नागरिक लक्षित आवास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन,
- बालमैत्री शासकीय प्रबन्ध र सेवा प्रवाह,
- बाल उद्धार कोष व्यवस्थापन र बाल सुधार तथा पुनर्स्थापना,
- बालबालिका सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, तथ्याङ्क सङ्कलन,अद्यावधिक र विश्लेषण,
- प्रदेश स्तरमा ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्त, बाल बलिकाका र महिला सम्बन्धी कार्यहरुको अनुगमन तथा मूल्यांकन,
- समाज कल्याण र संघसंस्था सम्बन्धी कार्यहरुको अनुगमन तथा मूल्यांकन,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

३) <u>युवा तथा खेलकुद महाशाखा</u>

युवा तथा खेलकुद शाखा

युवा तथा खेलकुद शाखाको कार्यविवरण देहाय बमोजिम रहकोछ,

- युवा सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- युवा वैज्ञानिक प्रोत्साहन,
- खेलकुद सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन,
- खेलकुद तथा खेलकुद पूर्वाधारको विकास र प्रवर्वद्धन,
- खेलकुद प्रशासन र संघसंस्थाको समन्वय र नियमन,
- राष्ट्रिय र प्रादेशिक खेलकुद प्रतियोगिता तथा कार्यक्रम आयोजना र सहभागिता,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

भाषा, संस्कृति र पुरातत्व संरक्षण शाखा

भाषा, संस्कृति र पुरातत्व संरक्षण शाखाको कार्यविवरण देहायबमोजिम रहकोछ ,

- विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्विक महत्वका स्थल सम्बन्धी कार्य,
- भाषा, लिपी संस्कृति, ललितकला र धर्मको संरक्षण र प्रयोग सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक एवं कला र वास्तु कलात्मक दृष्टिकोणले महत्व बोकेका प्रादेशिक स्तरका दरबारहरुको संरक्षण, सम्भार, अध्ययन, अनुसन्धान तथा व्यवस्थापन,
- प्रादेशिक स्तरमा संग्रहालयको स्थापना, संचालन तथा व्यवस्थापन,
- प्रदेश स्तरका पुरातात्विक महत्वका स्थल, ऐतिहासिक र धार्मिक सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक, संग्रहालय, सांस्कृतिक धरोहर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन एवं संरक्षण, सम्भार, अध्ययन, अनुसन्धान, उत्खनन तथा पुनर्निर्माण,
- धर्म, परम्परा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरुको संचालन र व्यवस्थापन,
- संस्कृतिको विकास सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

४) <u>शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा</u>

शैक्षिक योजना, तथ्याङ्क तथा अनुसन्धान शाखा

शैक्षिक योजना, तथ्याङ्क तथा अनुसन्धान शाखाको कार्यविवरण देहाय बमोजिम रहकोछ

- प्रदेशस्तरमा पुस्तकालय, संग्रहालय, अभिलेखालय सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- शैक्षिक परामर्श सेवाको मापदण्ड निर्धारण, अनुमति तथा नियमन,
- प्रदेश स्तरको मानव संशाधनको आवश्यकता प्रक्षेपण तथा शैक्षिक योजना निर्माण र कार्यान्वयन,
- प्रदेश स्तरमा विद्यालय तहको शिक्षकको सेवा शर्त, योग्यता, क्षमता र शिक्षक व्यवस्थापनको मापदण्ड निर्धारण र नियमन,
- माध्यमिक तहको परीक्षा व्यवस्थापन,
- प्रदेश स्तरमा प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा शैक्षिक तथ्यांक व्यवस्थापन,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा शाखा

प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा शाखाको कार्यविवरण देहाय बमोजिम रहकोछ

- प्रादेशिक शिक्षा, प्राविधिक तथा व्यवसायिक तालिमको पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक तथा पाठ्य सामग्री निर्माण, उत्पादन र वितरण,
- प्रादेशिक स्तरका प्राविधिक तथा व्यवसायिक तालिम प्रदायक संघसंस्थासँग समन्वय र सहकार्य,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

५) <u>उच्च शिक्षा महाशाखा</u>

उच्च शिक्षा शाखा

उच्च शिक्षा शाखाको कार्यविवरण देहायबमोजिम रहकोछ,

- प्रदेश स्तरको विश्वविद्यालय तथा उच्च शिक्षा प्रादेशिक सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन,
- प्रादेशिक छात्रवृत्ति सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड निर्धारण र वितरण,
- उच्च शिक्षासँग सम्बन्धीत विषयमा संघ र स्थानीय सरकारसँग सम्पर्क,सहकार्य तथा समन्वय,
- उच्च शिक्षा सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, तथ्याङ्क सङ्कलन,अद्यावधिक र विश्लेषण,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

विशेष शिक्षा शाखा

विशेष शिक्षा शाखाको कार्यविवरण देहाय बमोजिम रहेको छ

- विशेष शिक्षा सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन,
- विशेष शिक्षा सम्बन्धी विषयमा संघ र स्थानीय सरकारसँग सम्पर्क, सहकार्य तथा समन्वय,
- विशेष शिक्षाको लागि आवश्यक शिक्षण सिकाई तथा तालिमको व्यवस्थापन,
- विशेष शिक्षा सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, तथ्याङ्क सङ्कलन,अद्यावधिक र विश्लेषण,
- शाखासँग सम्बन्धीत विषयमा अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य,
- तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

६) <u>नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखा</u>

नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखाको कार्यविवरण देहाय बमोजिम रहेको छ,

- स्वास्थ्य संग सम्बन्धीत प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- प्रदेश स्तरमा आवश्यक पर्ने प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक तथा पुर्नस्थापनात्मक स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्थापन,
- स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी प्रदेश स्तरीय प्राज्ञिक, व्यवसायिक र पेशागत संघ संस्थाको दर्ता, संचालन, अनुमती र नियमन,
- प्रदेश स्तरीय स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर निर्धारण, अनुगमन र नियमन,
- राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम औषधीजन्य तथा स्वास्थ्य प्रविधि सम्बन्धी सामग्रीको उत्पादन तथा संचय, अधिकतम खुद्रा मुल्य निर्धारण, अन्तिम बिसर्जन, गुणस्तर तथा मापदण्ड निर्धारण र त्यस्ता सामग्री उत्पादन गर्ने उद्योगको दर्ता, संचालन, अनुमती र नियमन,
- खानेपानी, ध्वनी र हावाको गुणस्तर अनुगमन तथा लेखाजोखाको ढाँचा निर्माण एवं गुणस्तरको मापदण्ड निर्धारण र कार्यान्वयन,
- राष्ट्रिय मापदण्ड बमोजिम स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन तथा नियमन,

- स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संघ संस्थाहरु, विकास साझेदारहरु संग आवश्यक समन्वय,सहकार्य तथा नियमन,
- प्रदेश स्तरीय स्वास्थ्य क्षेत्रको मानव स्रोत विकास र व्यवस्थापन,
- सुर्ति, मदिरा र लागूपदार्थजन्य वस्तुको मापदण्ड, नियन्त्रण तथा नियमन,
- औषधी निगरानी, औषधिको उचित प्रयोग र सुक्ष्म जीव निरोधक न्यूनीकरण,
- संवेदनशील औषधी तथा अन्य स्वास्थ्य सामग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन,
- प्रदेश स्तरमा स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान तथा सूचना प्रणाली, स्वास्थ्य लेखा पद्धतिको संस्थागत व्यवस्थापन, सूचना प्रवाह,
- प्रदेश स्तरीय जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्भेलेन्स) व्यवस्थापन,
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा आपतकालीन अवस्था, विपद् र महामारी व्यवस्थापन, आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह, आपतकालीन अवस्थाका लागि औषधी तथा औषधिजन्य सामग्रीको प्रादेशिक बफरस्टक व्यवस्थापन,
- राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप अस्पताल, नर्सिङ होम, निदान केन्द्र, उपचार केन्द्र र अन्य स्वास्थ्य संस्था तथा प्रयोगशालाको दर्ता, संचालन, अनुमति र नियमन,
- सरुवा तथा नसर्ने रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम सम्बन्धी आवश्यक कार्यहरु,
- स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन र नियमन,
- प्रदेश स्तरको खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी प्रदेश नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन, सेवाको शुल्क निर्धारण, आयोजन कार्यान्वयन तथा संचालन, सम्भार र नियमन,
- खानेपानी तथा सरसफाई सेवा विस्तारमा निजी क्षेत्रको सहभागिता प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- सर्वसाधारणलाई स्वच्छ खानेपानीको उपलब्धता र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छतामा पिछडिएका वर्गको पहुँच सुनिश्चितता,
- जनसंख्या, बसाइसराई र परिवार नियोजन सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन तथा अनुसन्धान, सूचना प्रणालीको स्थापना र संचालन, क्षमता अभिवृद्धि र राष्ट्रिय संस्थाहरुसँग सम्पर्क र समन्वय,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

७) <u>अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा महाशाखा</u>

अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा महाशाखाको कार्यविवरण देहाय बमोजिम रहेको छ,

- राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन,
- मन्त्रालय मातहतका अस्पतालहरुमा जनशक्ति, औजार, उपकरण, औषधि तथा औषधि जन्य सामग्रीहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरु,
- आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका अन्य प्रचलित परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवा सम्बन्धी प्रदेश स्तरीय मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- आयूर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सेवा प्रवाह गर्ने संस्थाहरुको तथ्यांक अध्यावधिक,
- जडिबुटि संरक्षण, सवंर्धन, प्रवधन र गुणस्तरीय आयुर्वेद औषधी उत्पादन र नियमनका लागि नीति तर्जुमाका लागि सम्बन्धीत निकायहरुसंग समन्वय,
- विपन्न नागरीकहरुको कडा रोग सम्बन्धी आर्थिक सहुलियतता व्यवस्थापन,

- प्रसुती सेवा तथा अन्य तोकेबमोजिमका आकस्मिक प्रेषणको हवाई उद्दार सम्बन्धी कार्यहरु,
- विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर संचालन अनुमति, नियमन एवं व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरु,
- अस्पतालहरुको न्युनतम सेवा मापदण्ड (Minimum Service Standard) सम्बन्धी कार्यहरु,
- अस्पताल व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन एवं नियमन,
- तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरु ।

सेवा प्रवाह गर्ने मातहतका कार्यालयहरुको विवरण

सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा मन्त्रालय मातहत कार्यालयको कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण र सम्पर्क नम्बर

सि.नं.	कार्यालय	प्रमुखको नाम	कार्यालय सम्पर्क नं.	मोबाईल नं.	ईमेल
१	सामाजिक विकास मन्त्रालय, धनगढी	गणेश बहादुर सिंह	०९१-५२६५६३	९८५८४७९६६६	
२	स्वास्थ्य निर्देशनालय, दिपायल		०९४-४२०१२०, ०९४-४४००६२		phdnseven@gmail.com
३	शिक्षा विकास निर्देशनालय, दिपायल	श्री दुर्गादत्त बिष्ट	०९४-४४०३०९	९८५८४४०३१०	rdfwred@gmail.com
४	शिक्षा तालिम केन्द्र, दिपायल	श्री गोविन्द प्रसाद पोखरेल	०९४-४१२०३५	९८५८४८०७७०	etcsupa@gmail.com
५	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, धनगढी	श्री नरेन्द्र सिह कार्की	०९१-५२४०५७	९८४८४२९१२७	healthtrainingcenter2075@gmail.com
६	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, धनगढी	डा.निरज अर्याल	०९१-५९०३७७	९८५८४२०५७७	phlmcsp@gmail.com
७	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, धनगढी	श्री राम प्रसाद ओझा	०९१-५९०६८४	९८४८४२५०७८	provincelaboratory07@gmail.com
८	सेती प्रादेशिक अस्पताल, कैलाली	डा. शेर बहादुर कमर	०९१-५२५९११	९८४१२७७८२३	seti.hospital@gmail.com
९	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय कैलाली	डा. कामेश्वर ठाकुर	०९१-५२११३५		setiz.aaurbed08@gmail.com
१०	प्रादेशिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र	श्री हेमराज खड्का		९८४८४६५२३६	healthpromotion22pc@gmail.com
	अस्पतालहरु				
१	महाकाली प्रादेशिक अस्पताल, कन्चनपुर	डा.अर्जुन भट्ट	०९९-५२१३९३	९८४८०१५५९२	mzh.hospital@gmail.com
२	टिकापुर अस्पताल, टिकापुर	डा. रेम कुमार राई	०९१-५६०४८८	९८४१८४४१०९	tikapurhospital@gmail.com
३	जिल्ला अस्पताल, अछाम	डा. चन्द्रशेखर यादव	०९७-२६००१८	९८६०८२७८८६	achhamhospital@gmail.com
४	जिल्ला अस्पताल, बाजुरा	डा. समिता पुन	०९७-५४११५४	९८५८४२४६६०	bajuradhospital@gmail.com
५	जिल्ला अस्पताल, बझाङ	डा.नवराज जोशी(जैशी)	०९२-४२१२५५	९८४२०५४९३४	dh.bajhang@gmail.com
६	जिल्ला अस्पताल, डोटी	डा.सुजित कुमार मण्डल	०९४-४२०२६७	९८६०२१२६१३	dhdoti.hospital01@gmail.com
७	जिल्ला अस्पताल, बैतडी	डा. सुशिल वि.क.	०९५-५२०१५१	९८४३४२९२५८	baitadidistricthospital@gmail.com baitadihospital@sudurpashchim.gov.np
८	जिल्ला अस्पताल, दार्चुला	डा. संजिव श्रेष्ठ	०९३-४२०४०८	९८६००३३१४१	darchulahospital@gmail.com
	स्वास्थ्य कार्यालयहरु				
१	स्वास्थ्य कार्यालय, कैलाली	श्री आशुतोष श्रेष्ठ	०९१-५२१६६५	९८४९५९९०१२	dpho71kailali@gmail.com

२	स्वास्थ्य कार्यालय, कन्चनपुर	श्री ओमप्रकाश जोशी	०९९-५२१२९०, ०९९-५२३११६	९८४९१४६९५२	prohealth075@gmail.com
३	स्वास्थ्य कार्यालय, डडेल्धुरा	श्री केशर बहादुर साउँद	०९६-४१०११८	९८४८५४९८३७	healthofficeddl019@gmail.com
४	स्वास्थ्य कार्यालय, बैतडी	श्री तिर्थराज भट्ट	०९५-५२०२३१, ०९५-५२०१३६	९८४८५३१७८३	baitadihealthoffice@gmail.com
५	स्वास्थ्य कार्यालय, दार्चुला	श्री रमेश कुँवर	०९३-४२०१८८	९८५८७७६८६७	dhodarchula3@gmail.com
६	स्वास्थ्य कार्यालय, डोटी	श्री रमेश मलासी	०९४-४२००४३, ०९४-४२०११९	९८४८६९४५३७	dhodoti1@gmail.com
७	स्वास्थ्य कार्यालय, अछाम	श्री झनक राज ढुंगाना	०९७-६२०२५८	९८५८४२११११९	healthofficeachham75@gmail.com
८	स्वास्थ्य कार्यालय, बाजुरा	श्री महेश बहादुर चन्द	०९७-५४११६५	९८५८४२५९३७	healthofficebajura@gmail.com
९	स्वास्थ्य कार्यालय, बझाङ	श्री लाल बहादुर धामी	०९२-४२१०१८, ०९२-४२१३५६	९८४८७२०२०८	bajhangdho@gmail.com
		आयुर्वेद केन्द्रहरु			
१	महाकाली आयुर्वेद औषधालय, कंचनपुर	डा. ओमप्रकास कलौनी	०९९-५२१३१६	९८४१९८२१४०	mahakaliayurvedaausad@gmail.com
२	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, डडेल्धुरा	श्री निसान्त शर्मा	०९६-४२०१०६	९८४८७३३५१३	dascddl106@gmail.com
३	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, बैतडी	श्री हिक्मत बहादुर चन्द	०९५-६९०४५३	९८५८७५३७७५	dahobaitadi@gmail.com
४	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, दार्चुला	श्री तारा पाण्डेय	०९३-४२०११४	९८५८७५१०४५	dahcdarchula@gmail.com
५	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, डोटी	श्री विद्या घिमिरे	०९४-४१२१८९	९८४८६००१७८	info@dahcdoti.gov.np
६	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, अछाम	श्री दिपक राज पन्त	०९७-६२०३५९	९८५८४२०१३५	dahcachham@gmail.com
७	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, बाजुरा	श्री रंग बहादुर कार्की	०९७-५४११०६	९८४३०४०९४९	dahcbajura7@gmail.com
८	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, बझाङ	श्री मिनराज पुरी	०९२-४२१०३०	९८६८५७२५३६	dahc.bajhang7@gmail.com
		सामाजिक विकास कार्यालयहरु			
१	सामाजिक विकास कार्यालय, कैलाली	श्री गगनदेव भट्ट	९१५२००१४	९८४१२९६४४६	sdo.kailali@gmail.com
२	सामाजिक विकास कार्यालय, कंचनपुर	श्री धर्मराज जोशी	९८५८७८४८५७	९८४९१४६३६४	sdo.kanchanpur@gmail.com
३	सामाजिक विकास कार्यालय, डडेल्धुरा	श्री कुलराज सोती	९८५८७८३२३२	९८४८४२७१००	sdo.dadeldhura@gmail.com
४	सामाजिक विकास कार्यालय, डोटी	श्री जयदेव महरा		९८४१८८१३६४	sdo.doti1@gmail.com
५	सामाजिक विकास कार्यालय, अछाम	श्री राधाकृष्ण जोशी		९८५११९५५२०	sdo.achham@gmail.com
६	सामाजिक विकास कार्यालय, वैतडी	श्री शंकर दत्त जोशी		९८६५९०८६४०	sdo.baitadi@gmail.com
७	सामाजिक विकास कार्यालय, दार्चुला	श्री रामचन्द्र ओझा	९३४२०४५८	९८६७२६४२७२	sdo.darchula@gmail.com
८	सामाजिक विकास कार्यालय, बझाङ्ग	श्री प्रयागराज जोशी	९८५८४८०६२२	९८४३२००२४०	sdo.bajhang@gmail.com
९	सामाजिक विकास कार्यालय, बाजुरा	श्री मिन बहादुर लामिछाने	०९७-५४१३७३	९८५८४८८६७३	sdo.bajura@gmail.com

सीप विकास केन्द्रहरु					
१	व्यावसायिक तथा सिप विकास तालिम केन्द्र कैलाली	श्री भुवनराज पन्त	०९१-५२११५४	९८४८७८३०८७	vsdtckailali@gmail.com
२	व्यावसायिक तथा सिप विकास तालिम केन्द्र कंचनपुर	श्री तर्क राज बिष्ट	०९९-५२२१३७	९८४८६२५९०६	vsdtckanchanpur7@gmail.com
परिषदहरु					
१	प्रदेश युवा परिषद, धनगढी, कैलाली	श्री युवराज कुँवर (उपाध्यक्ष)		९८५८४२१६३८	pycsudurpashim@gmail.com
२	प्रदेश खेलकुद परिषद, धनगढी, कैलाली	श्री दिपक सिंह (सदस्य सचिव)		९८५८४२५१३६	sudurpaschimpsc@gmail.com
३	सुदूरपश्चिम प्रज्ञा प्रतिष्ठान, धनगढी, कैलाली	श्री टी.एन जोशी (उपकुलपति)		९८६५८००६२५	sudurpaschimpragya@gmail.com

४. उजुरी, निवेदन उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

- कुनै सूचना प्राप्त गर्न चाहने नेपाली नागरिकले त्यस्तो सूचना प्राप्त गर्नुपर्ने कारण खुलाई सूचना अधिकारी समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- सूचना अधिकारीले निवेदन प्राप्त भएको मितिले १५ दिनभित्र निवेदकलाई सूचना उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- सूचना उपलब्ध गराउन नसकिने भएमा सूचना अधिकारीले सोको कारण सहितको जानकारी तुरुन्त निवेदकलाई गराउनुपर्नेछ ।
- नागरिकले माग गरेको सूचना १५ दिनभित्र पनि सूचना अधिकारीले उपलब्ध नगराए सूचना अधिकारी विरुद्ध उजुरी गर्न कार्यालय प्रमुख समक्ष जानुपर्नेछ । कार्यालय प्रमुख समक्ष उजुरी परेको ७ दिनभित्र कार्यालय प्रमुखले सूचना अधिकारी मार्फत वा आफै नागरिकलाई सूचना उपलब्ध गराउनुपर्छ । ७ दिनभित्र कार्यालय प्रमुखले पनि नागरिकलाई सूचना उपलब्ध नगराए नागरिकले त्यसको ३५ दिनभित्र सूचना अधिकारी र कार्यालय प्रमुख विरुद्ध राष्ट्रिय सूचना आयोगमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

५. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

महाशाखा/शाखा प्रमुखबाट भएको निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारीः- प्रदेश सचिव

६. सामाजिक विकास मन्त्रालय कैलालीको खर्च विवरण :

आ.व. २०८०/०८१ को चैत्र मसान्तसम्मको वित्तीय प्रगति विवरण_: (रु हजारमा)

क्र.स.	शीर्षक	विनियोजित	खर्च	खर्च प्रतिशत
१	चालु तर्फ	३८८८४५२	१६७८७६९	४३।४९

२	पुँजीगत तर्फ	१४३८९३०	४१९५१९	२९।१५
	जम्मा	५३२७३८२		३९।३९

७. आ.व. २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख भएका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरुको प्रगति अवस्था :

बुँदा नं.	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त व्यहोरा	प्रगति
७८	हिमाली र पहाडी क्षेत्रका सिकाइ उपलब्धि न्यून रहेका, भौतिक पूर्वाधार कमजोर रहेका र शैक्षिक गुणस्तर कमजोर रहेका विद्यालय सुधारका लागि **मुख्यमन्त्री शैक्षिक पूर्वाधार विकास तथा गुणस्तर सुधार कार्यक्रम** सञ्चालन तथा यस कार्यक्रम अन्तर्गत प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको साझेदारीमा स्थानीय माग र आवश्यकतामा आधारित नमुना विद्यालय स्थापना, शैक्षिक गुणस्तर सुधार एवम् विद्यालय-उच्च शिक्षा श्रृङ्खला स्थापित गरी गुणस्तरीय शैक्षिक जनशक्ति विकास गर्ने	मुख्यमन्त्री शैक्षिक पुर्वधार विकास तथा गुणस्तर सुधार कार्यक्रमलाई आगामी वर्षहरूमा समेत निरन्तरता दिई व्यवस्थित रुपमा कार्यान्विन गर्न कार्यविधिको मस्यौदा तयार भएको। कार्यविधि प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद् बाट स्वीकृत भए पश्चात कार्यान्वियनमा जाने तयारी।
७९	**मुख्यमन्त्री शैक्षिक पूर्वाधार विकास तथा गुणस्तर सुधार कार्यक्रम** अन्तर्गत स्थानीय तहसँगको साझेदारीमा बाजुरा जिल्लामा सामुदायिक आवासीय विद्यालय सञ्चालन	सामाजिक विकास कार्यालय बाजुरा मार्फत कार्यक्रम कार्यान्वयन भई रहेको। आवासीय विद्यालय सञ्चालनका लागि ९ वटा विद्यालयहरू छनौट भई कार्यान्वयन भईरहेको।
८०	उच्च शिक्षाको पहुँच र गुणस्तर बढाउन प्रदेश विश्वविद्यालय स्थापनाको कार्य अगाडि बढाइने तथा उच्च शिक्षालाई अनुसन्धान एवम् नवप्रवर्तनसँग आवद्ध गर्न सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयलाई अनुदान उपलब्ध गराउने	प्रदेश भित्र प्राविधिक विश्वविद्यालय स्थापना सम्बन्धी कार्य गर्न समिति गठन गरी समितिले टीकापुर विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय स्थापनाका लागि विधेयकको मस्यौदा तयार गरेको र समितिबाट प्रतिवेदन पेश भई सकेको तथा यस मन्त्रालयबाट ऐनको मस्यौदा तर्जुमाका लागि सैद्धान्तिक सहमति माग गरिएको।
८१	सामुदायिक क्याम्पसहरूलाई कार्यसम्पादनका आधारमा अनुदानको व्यवस्था गर्ने तथा प्राविधिक शिक्षा प्रदान गर्ने र विज्ञान विषय पठनपाठन हुने सामुदायिक	१० वटा सामुदायिक क्याम्पसहरुलाई कार्यसम्पादनका आधारमा अनुदान प्रदान गर्न सूचना प्रकासन गरिएको तथा विज्ञान विषय पठनपाठन हुने सामुदायिक

	विद्यालयको पूर्वाधार विकास र प्रयोगशाला सुदृढीकरण गर्ने	विद्यालयको पूर्वाधार विकास र प्रयोगशाला सुदृढीकरणका लागि विद्यालय छनोट भईसकेका ।
८२	संघ सरकार र स्थानीय तहसँगको साझेदारीमा प्रत्येक स्थानीय तहमा एक-एक वटा बालविकास केन्द्रलाई नमुना बालविकास केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने तथा बालबालिकाको स्वास्थ्य तथा पोषण अवस्थाको सुधार गर्ने	गत आ व मा छनोट भएका ८८ वटा वालविकास केन्द्रहरुलाई नमुना बाल केन्द्रका रुपमा विकास गर्न अनुदान दिइएको तथा विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि मन्त्रालयबाट कार्यविधि स्वीकृत भई सकेको र स्थानीय तह मार्फत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आवश्यक तयारी भएको।
८३	समावेशी शिक्षा प्रवर्धन गर्न अपाङ्गता भएका र सीमान्तकृत वर्गका बालबालिका लक्षित शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण तथा प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने तथा वादी समुदायका बालबालिकाको पहुँच अभिवृद्धिका लागि वादी उत्थान छात्रवृत्ति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने	महाकाली मा वि बेलौरीमा बौद्धिक अपाङ्गता भएका वालवालिकाहरूको लागि आवासिय विद्यालयको लागि पुर्वाधार निर्माण भई रहेको। स्रोत कक्षा भएका विद्यालयहरूको सुदृढीकरण सम्बन्धी कार्य भएको। बादी उत्थान छात्रवृत्ति कार्यक्रमको लागि निर्देशिका संशोधन गर्न आवश्यक रहेकोले संशोधनको अन्तिम चरणमा रहेको।
८४	गरिब, विपन्न, सहिद तथा बेपत्ता परिवार, अपाङ्ग, महिला, दलित, मुक्त कमैया, कम्लहरी, हलिया र सीमान्तकृत वर्गका छात्रछात्रा तथा जेहेन्दार विद्यार्थीको उच्च शिक्षा र चिकित्सा शिक्षामा पहुँच बढाउन प्राविधिक शिक्षा छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको तथा शैक्षिक छात्रवृत्ति विस्तार कार्यक्रम संचालन गरिने	चिकित्सा शिक्षा तर्फको MBBS अध्ययन छात्रवृत्तिको लागि ९ जना विद्यार्थी छनौट भएका। गत विगत वर्ष देखी पाईरहेका २७ जना विद्यार्थीहरूको छात्रवृत्ति रकम निकासा भएको।
८५	सीप परीक्षण केन्द्रको सुदृढीकरण गरी परम्परागत सीप प्रमाणीकरण गरिने तथा पूर्व सिकाइको मान्यता प्रणालीद्वारा प्रदेशभित्रका युवाको परम्परागत सीप परीक्षणको व्यवस्था मिलाइने	पुर्वसिकाईको मान्यता विधिबाट ६०० जनाको सीप परिक्षण गर्न सूचना आव्हान गरी आवेदन संकलन भई सकेको। राष्ट्रिय सीप परिक्षण समिति र CTEVT संगको समन्वयमा सीप परीक्षण हुने चरणमा रहेको।
८६	शिक्षा तालिम केन्द्रमा डिजिटल सिकाइ केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइने तथा शिक्षकको दक्षता अभिवृद्धि	शिक्षकको पेशागत विकास सम्बन्धी ५१० जना शिक्षकहरुले प्रमाणीकरण तालिम र २३९ जनाले कस्टमाइज्ड तालिम लिइ

	गरी शिक्षा सिकाइलाई प्रभावकारी तुल्याउन सेवाकालीन तालिमका साथै अनुसन्धानमा तथा सुचना प्रविधिमा आधारित तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिने तथा शिक्षकको दक्षता अभिवृद्धि गरी शैक्षिक गुणस्तर सुधार गरिने	सकेको ।
८७	सामाजिक, सांस्कृतिक विविधताको व्यवस्थापनमा जोड दिइने तथा प्रदेशभित्रका भाषा, धर्म, संस्कार, संस्कृति, कला, साहित्यको उत्थान, संरक्षण र विकास गर्न सुदूरपश्चिम प्रज्ञा प्रतिष्ठानको संस्थागत विकास गर्ने	सुदूरपश्चिम प्रज्ञा प्रतिष्ठान मार्फत प्रदेशको भाषा धर्म संस्कृति कला साहित्यको उत्थान संरक्षण र विकास सम्बन्धी वार्षिक बजेटमा विनियोजित कार्यक्रम कार्यान्वयन भइरहेका ।
८८	प्रदेशभित्र रहेका ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा साँस्कृतिक महत्वका सम्पदाहरूको खोज, अन्वेषण, अभिलेखीकरण गरी प्रदेशस्तरीय संग्रहालय स्थापना र सञ्चालनको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने	हालसम्म कार्य प्रगति हुन नसकेको ।
८९	थारू जातिका बडघर र भलमन्सा प्रथालाई सम्बर्द्धन र व्यवस्थापन गर्ने	हालसम्म कार्य प्रगति हुन नसकेको ।
९०	**खेलकुदको विकास; विद्यालयदेखि ओलम्पिकसम्म"** भन्ने नाराका साथ खेलकुद क्षेत्रको संस्थागत विकासमा जोड दिइने तथा बहुउद्देश्यीय रङ्गशाला, कभर्डहल, खेलमैदान जस्ता खेलकुद पूर्वाधार विकास गर्ने	महेन्द्रनगरमा बहुउद्देशीय कभर्डहल निर्माणको ४०% र टिकापुर स्पोर्ट्स एकेडेमीको ३०% भौतिक प्रगति भईसकेको।
९१	राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रियस्तरका खेलकुद प्रतियोगितामा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरी पदक प्राप्त गर्ने प्रदेशका खेलाडीलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था तथा खेलकुद पूर्वाधार विकास र खेलकुद प्रतियोगिता संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने	प्रदेश खेलकुद परिषद् मार्फत खेलकुद प्रतियोगिताहरू र खेलाडी प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भई रहेको। मुख्यमन्त्री भलिवल कप सम्पन्न, प्रदेशस्तरिय राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता सम्पन्न ।
९२	विशेषज्ञ तथा विशिष्टिकृत स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच वृद्धि गर्न टेलिमेडिसिन लगायत इ-हेल्थ र विस्तारित स्वास्थ्य सेवाको विकास र विस्तार तथा	सबै अस्पतालबाट टेलिमेडिसिन सेवाको भौतिक संरचनाको विकास गरिएको साथै सेती प्रादेशिक अस्पताललाई हव अस्पतालका रुपमा विकास गरिएको तथा

	हिमाली र पहाडी जिल्लाका अस्पतालहरुका लागि विशेषज्ञ चिकित्सकको व्यवस्था गर्ने	सबै अस्पतालमा विशेषज्ञ चिकित्सकको व्यवस्था भई सेवा संचालनमा भएको।
९३	राना, थारु, चौधरी जातीमा रहेको सिकलसेल एनिमिया, थालासेमिया जस्ता रोगहरूको स्क्रिनिङ्गको दायरा बढाइ प्रदेशभित्र नै उपचारको व्यवस्था गरिने	स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत सिकलसेल एनिमियाका जम्मा ५२७६ भएकामा +ve देखिएका ४९ तथा +ve टेट्र देखिएका ५६१ जना रहेको पाइयो ।
९४	**"मुख्यमन्त्री स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार तथा पोषण सुरक्षा कार्यक्रम"**अन्तर्गत सेती प्रादेशिक अस्पताल, महाकाली प्रादेशिक अस्पताल र टीकापुर अस्पतालमा डायलाइसिस र सघन उपचार (आइ.सि.यु.) सेवा विस्तार एवम् सेती प्रादेशिक अस्पतालमा वर्न युनिट स्थापना गरिने	सेती प्रादेशिक अस्पताल र महाकाली प्रादेशिक अस्पतालमा डायलाइसिस र सघन उपचार (आइ.सि.यु.) सेवा संचालनमा रहेको। टीकापुर अस्पतालमा डायलाइसिस सेवा विस्तार भईरहेको र सघन उपचार (आइ.सि.यु.) सेवा संचालनमा रहेको। सेती प्रादेशिक अस्पतालमा वर्न युनिट स्थापनाको काम भईरहेको।
९५	बाजुराको कोल्टी, दार्चुलाको गोकुलेश्वर, डडेल्धुराको जोगबुढा, कैलालीको लम्कीचुहा र कञ्चनपुरको बेलौरी अस्पताललाई प्रदेशस्तरीय अस्पतालमा स्तरोन्नती गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था तथा कैलालीको टिकापुर अस्पतालको स्तरोन्नती गरिने	बाजुराको कोल्टी, दार्चुलाको गोकुलेश्वर, डडेल्धुराको जोगबुढा, कैलालीको लम्कीचुहामा स्तरोन्नतीका लागि बोलपत्र आह्वान भएको।
९६	पोषण सुरक्षाको दृष्टिले जोखिममा रहेका बालबालिका, गर्भवती, सुत्केरी, बृद्धवृद्धा लगायत वर्गलाई लक्षित गरी स्थानीय कृषि उपज एवम् रैथाने बालीबाट उत्पादित पोषणसामग्री वितरण गरिने	मुख्यमन्त्री स्वास्थ्य सुधार तथा पोषण सुधार कार्यक्रम २०८० कार्यक्रम संचालन निर्देशिका स्वीकृत भईसकेको
९७	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा पद्धति विस्तार गर्न प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालयमा विशेषज्ञ सेवा सञ्चालन गरिने	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालयमा बाल रोग विशेषज्ञ सेवा सञ्चालनमा ल्याईएको।
९८	प्रदेशस्तरीय योग तथा प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्र स्थापनाको लागि प्रारम्भिक अध्ययन गरिने तथा बाजुराको कोल्टीमा रहेको आयुर्वेद औषधालयमा	प्रदेशस्तरीय योग तथा प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्र स्थापना तर्फ प्रक्रिया अगाडि नबढेको। बाजुराको कोल्टीमा रहेको आयुर्वेद

	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र स्थापना र सञ्चालन तथा आयुर्वेदका विशिष्टीकृत सेवा विस्तार गर्न प्रदेश मातहतका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाको सुदृढीकरण गरिने	औषधालयमा नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र स्थापनाका लागि बोलपत्र आव्हानको तयारी गरिएको।
९९	प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमलाई थप विस्तार र सुदृढीकरण तथा महिलाको प्रजनन स्वास्थ्यलाई सुधार गर्न पाठेघरको मुखको क्यान्सर,स्तन क्यान्सर, आङ खस्ने लगायतका रोगहरूको पहिचानका लागि स्क्रिनिङ्ग क्याम्प सञ्चालन गर्न विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिने	प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम थप विस्तारका लागि तयारी भईरहेको। महिलाको प्रजनन स्वास्थ्यलाई सुधार गर्न पाठेघरको मुखको क्यान्सर,स्तन क्यान्सर, आङ खस्ने लगायतका रोगहरूको पहिचानका लागि स्क्रिनिङ्ग क्याम्प सञ्चालन भई विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनमा गरिएको।
१००	स्वास्थ्य सुधारयोग्य शारीरिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाको पहिचान गरी प्रेषण र निःशुल्क उपचारको व्यवस्था तथा प्रादेशिक अस्पतालबाट ज्येष्ठ नागरिकलाई निमोनिया र इन्फ्ल्युएन्जा विरुद्धको निशुल्क खोप दिने व्यवस्था गरिने	• स्वास्थ्य सुधारयोग्य शारीरिक अपाङ्गता भएका बालबालिकाको पहिचान गरी प्रेषण र निःशुल्क उपचार भईरहेको। • प्रादेशिक अस्पतालबाट ज्येष्ठ नागरिकलाई निमोनिया र इन्फ्ल्युएन्जा विरुद्धको निःशुल्क खोप कार्यक्रमका लागि निर्देशिका स्वीकृत भई कार्यान्वयन प्रक्रियामा रहेको।
१०१	प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रमा नागरिकको नियमित स्वास्थ्य परीक्षणका लागि विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन तथा गरिब र असहाय बिरामीको स्वास्थ्य उपचारमा सहायता र पहुँच बढाउन सामाजिक सुरक्षा इकाइमार्फत नसर्ने, दीर्घ र मानसिक रोगको रोकथाम र नियन्त्रण	• स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट नियमित स्वास्थ्य परीक्षणका लागि ७५८ जनालाई विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविरबाट सेवा प्रदान गरीएको • अस्पतालहरुबाट सामाजिक सुरक्षा इकाइमार्फत गरिब र असहाय बिरामीको स्वास्थ्य उपचारका लागि आर्थिक सहयोग भईरहेको।
१०२	गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको दक्षता वृद्धि गर्न तालिम सञ्चालन तथा प्रदेशमा रहेका सम्पूर्ण महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको निःशुल्क	• प्रदेश अन्तर्गत रहेको ८१० जना स्वास्थ्यकर्मीलाई विभिन्न स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम दिई दक्षता वृद्धि गरिएको।

	स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने	• प्रदेशका ६०७७ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको निःशुल्क स्वास्थ्य बिमा गरिएको।
१०३	**"स्वास्थ्य सुरक्षाका लागि बिमा"** भन्ने नाराका साथ संघ सरकारको समन्वयमा स्वास्थ्य बिमालाई थप विस्तार र प्रभावकारी बनाइने तथा प्रदेशभित्र एम्बुलेन्स सेवालाई डिजिटलाइजेसन गरी प्रादेशिक प्रेषण केन्द्रलाई थप व्यवस्थित बनाइने	• स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम संचालनमा रहेको। • प्रदेश भित्र रहेका १२९ एम्बुलेन्सहरुमा GPS प्रणाली जडान भएको।
१०४	संघीय सरकारको विशेष अनुदानमा लम्कीचुहा सामुदायिक अस्पताल र वेदकोट अस्पतालको संरचना निर्माण गरिने	लम्कीचुहा सामुदायिक अस्पतालको ८०% भौतिक प्रगति र वेदकोट अस्पताल जग्गा प्राप्तिमा समस्या रहेकोले काम अगाडि नबढेको।
१०५		
१०६	ग्रामीण क्षेत्रका सीमान्तकृत महिलालाई लक्षित गरी सीपमुलक तालिम कार्यक्रमलाई निरन्तरता तथा अपांगता भएका व्यक्तिका लागि उद्यमशिलता विकास,आयआर्जन र स्वरोजगार प्रवर्धन गर्ने	जिल्ला स्थित सामाजिक विकास कार्यालय मार्फत कार्यान्वयन भइरहेको ।
१०७	बालबालिका तथा किशोरकिशोरी विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाको न्यूनिकरण तथा विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका र हिंसा र जोखिममा रहेका बालबालिकाको लागि आपतकालीन कोष स्थापना गरी उद्धार र पुनर्स्थापना गरिने	• अभिभावक बिहिन बालबालिकाको लागि बैकल्पिक स्याहार कार्यक्रम सामाजिक विकास कार्यालय मार्फत संचालनमा रहेको । • विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका र हिंसा र जोखिममा रहेका बालबालिकाको लागि आपतकालीन कोष स्थापनाका लागि यस आ व मा बजेट विनियोजन हुन नसकेको ।
१०८	स्थानीय तह, निजी क्षेत्र र गैरसरकारी संघसंस्थाको साझेदारीमा सहयोगापेक्षी सडक मानवमुक्त सुदूरपश्चिम अभियान सञ्चालन गरिनेछ। परोपकारी कार्य गर्ने मानविय सेवामा समर्पित संघ संस्थासंगको सहकार्य र	सूचना प्रकाशन भइ प्रस्तावहरु प्राप्त भइ सकेको ।

	साझेदारी गरिने	
१०९	हिंसा पिडित प्रभावितहरुको तत्काल राहत,उद्दार,उपचार र आवश्यक कानुनी उपचार एवम् पारिवारिक तथा सामाजिक पुनर्स्थापनाका लागि सबै जिल्लामा आपतकालीन सेवा केन्द्र सञ्चालन कार्यलाई निरन्तरता तथा एशियाली बिकास बैंक र संघ सरकारसंगको साझेदारीमा कैलालीको लम्कीचुहामा दिर्घकालिन पुनर्स्थापना केन्द्र निर्माण कार्य अगाडि बढाउने	• ९ वटै जिल्लामा अल्पकालिन सेवा केन्द्र सञ्चालनमा रहेको । • एशियाली बिकास बैंकसंग समन्वय भइरहेको, जग्गा प्राप्तिको चरणमा रहेको।
११०	जेष्ठ नागरिक समूह गठन र दिवा सेवा केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन तथा प्रादेशिक अस्पतालबाट जेष्ठ नागरिकलाई निमोनिया र इन्फ्लुएन्जाको खोप दिइने	• जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र सञ्चालनमा सामाजिक विकास कार्यालय मार्फत सहयोग भइरहेको । • प्रादेशिक स्वास्थ्य आपूर्ति केन्द्रबाट निमोनिया र इन्फ्लुएन्जाको खोप खरिद प्रक्रियामा रहेको ।
१११	प्रदेशमा गुणस्तरीय बहुसीपयुक्त मानव संशाधनको विकास गरी रोजगार र स्वरोजगार अभिवृद्धि गर्न महिला, दलित, जनजाती र पिछडिएका समुहलाई लक्षित गरि विभिन्न प्रकारका व्यवसायिक तथा सीपमुलक तालिम प्रदान गर्ने	प्रदेशका १७९५ जना व्यक्तिले सिपमुलक तालिम प्राप्त गरेका र अनौपचारिक तथा परम्परागत श्रम तथा सीप उपयोगको प्रवर्द्धन भएको ।
११२	कार्यस्थलमा कामदारहरुको सुरक्षा, स्वास्थ्य सम्वन्धी परामर्श, उद्यमशिलताको विकास, उत्कृष्ट श्रमिक उद्यमी पहिचान र पुरस्कृत गर्ने	यस आ व मा बजेट विनियोजन नभएको।

८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ चैत्र मसान्तसम्म सम्पादन भएका महत्त्वपूर्ण कार्यहरु

स्वास्थ्य

- प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय डोटीबाट बैतडीको श्री केदारमा एकीकृत स्वास्थ्य शिविर संचालन भएको जसबाट ५५ जनाको आँखाको सर्जरी भएको र जम्मा ७५८ स्थानियले सेवा लिएको।

- स्वास्थ्य तालिम केन्द्रबाट ८१० जना स्वास्थ्यका कर्मचारीहरुलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न विषयमा क्षमता अभिवृद्धि तालिम दिइएको।
- विपन्न नागरिक स्वास्थ्य आर्थिक सहायता कार्यक्रम अन्तर्गत ६२ जनाले आर्थिक सहयता प्राप्त गरेको ।
- गेटा आँखा अस्पतालका लागि औजार उपकरणहरु खरिद प्रक्रियामा रहेको ।
- प्रादेशिक जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला अन्तर्गत प्रदान गरिने विभिन्न सेवाहरुको इकाई मूल्य निर्धारण गर्ने प्रक्रिया अन्तिम चरणमा रहेको।
- टिकापुर अस्पतालको क्वाटर निर्माण प्रक्रियामा रहेको।
- लम्कीचुहा सामुदायिक अस्पताल निर्माण प्रक्रियामा रहेको।
- टिकापुर अस्पताल परिसरमा सरुवा रोग नियन्त्रण तथा अनुसन्धान केन्द्र भवन निर्माण प्रक्रियामा रहेको।
- अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधि खरिदको बजेट आयुर्वेद चिकित्सालय/अस्पतालमा हस्तान्तरण गरिएको।
- हेमोफिलिया रोगका उपचारका लागि अत्यावश्यक औषधि खरिद प्रक्रियामा रहेको।
- आकस्मिक हवाई एम्बुलेन्स मार्फत एक जनाले प्रेषण सेवा प्राप्त गरेको।
- महामारी पुर्व तयारी, रोकथाम तथा व्यवस्थापन निरन्तर भईरहेको।
- महाकाली प्रादेशिक अस्पताल, टिकापुर अस्पताल, बैतडी अस्पताल र बझाङ अस्पतालमा फोहरमैला ब्यबस्थापनका लागि प्लाण्ट जडानको बोलपत्र आव्हान भई सम्झौता भईसकेको।
- निःशुल्क औषधि खरिदका लागि बोलपत्र आव्हान भई सम्झौता भईसकेको।
- आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको लागि औषधि खरिदका लागि बोलपत्र आव्हान भई सम्झौता भईसकेको।
- माईक्रोस्कोपहरु खरिद प्रक्रिया सम्पन्न भईसकेको।
- आकस्मिक आउने महामारी रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि औषधीहरु खरिद प्रक्रिया सम्पन्न भईसकेको।
- कोभिड १९, औलो, स्क्रब टाईफस, डेंगु, कालाजार, लेप्टोस्पाईरोसिस आदि सरुवा रोग पहिचानको लागि र्यापिड किट लगायत अन्य सामग्री खरिद प्रक्रिया सम्पन्न भईसकेको।
- प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामार्फत सिकलसेल एनेमिया तथा हेमोग्लोबिनोप्याथीको रिएजेन्ट खरिद सम्पन्न भएको।

सामाजिक

- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यविधि, २०८० सम्बन्धी सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखीकरण ।
- समाज कल्याणका क्षेत्रमा कार्य गर्ने संघ संस्थाहरुलाई अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन चरणमा रहेको

- यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यकहरुका विषयमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखीकरण ।
- बाल संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय तहका महिला तथा बालबालिका शाखा हेर्ने कर्मचारीहरुलाई अभिमुखीकरण ।
- अल्पकालिन सेवा केन्द्र(Safe House)संचालनको निरन्तरता
- स्थानीय तहमा Social Protection cluster गठन सम्बन्धी स्थानीय तहका पदाधिकार र कर्मचारीहरुलाई अभिमुखीकरण

श्रम रोजगार

- श्रम तथा रोजगार नीतिको पहिलो चरणको मस्यौदा तयार भएको,
- प्रदेश श्रम सल्लाहकार परिषद् गठन तथा संचालन कार्यविधि मन्त्रिपरिषद् वाट स्वीकृत हुने चरणमा

शिक्षा

- प्रदेश प्राविधिक विश्व विद्यालय स्थापना सम्बन्धी कार्य गर्न समिति गठन गरिएको र उक्त समितिबाट प्रतिवेदन प्राप्त भएको,
- कैलाली बहुमुखी क्याम्पस, डोटी बहुमुखी क्याम्पस, अमरगढी बहुप्राविधिक शिक्षालयको भौतिक पुर्वाधार निर्माण सम्बन्धी कार्य भईरहेको
- महाकाली मा वि बेलौरीमा बौद्धिक अपांगता भएका बालबालीकाका लागि छात्रावास निर्माण सम्बन्धी कार्य भईरहेको
- महेन्द्रनगरमा बहुउद्देश्यीय कभर्डहल निर्माण र टिकापुरमा स्पोर्टस एकेडेमीको भवन निर्माण भइरहेको।
- प्रदेश भित्रका ३६ जना विद्यार्थीहरू पूर्ण छात्रवृत्तिमा एम वि वि एस अध्ययन गरिरहेको।

९. मिति २०८० साल चैत्र मसान्तसम्म तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेका ऐन,नियम,कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्डको विवरण

१) नीतिः

प्रदेश स्वास्थ्य नीति २०७८ –प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएको (२०७८ फागुनमा)

२) ऐनः

क. पारित भएकाः

क.सं	ऐनको नाम	पारित भएको साल	नयाँ तर्जुमा/ संशोधन	कैफियत
१.	सुदूरपश्चिम आयुर्वेद प्रतिष्ठान ऐन,२०७६	२०७६	नयाँ तर्जुमा	
२.	सुदूरपश्चिम प्रज्ञा प्रतिष्ठान ऐन, २०७६	२०७७	नयाँ तर्जुमा	
३.	सुदूरपश्चिम प्रदेश खेलकूद ऐन, २०७६	२०७७	नयाँ तर्जुमा	
४.	सुदूरपश्चिम प्रदेश खेलकूद(पहिलो संशोधन) ऐन, २०७८	२०७८	संशोधन	

५.	प्रदेश जनस्वास्थ्य ऐन, २०७६	२०७७	नयाँ तर्जुमा	
६.	प्रदेश बालवालिका ऐन, २०७६	२०७७	नयाँ तर्जुमा	
७.	दलित सशक्तिकरण ऐन, २०७७	२०७८	नयाँ तर्जुमा	

३) **नियमः**

क्र.सं	**नियमको नाम**	**पारित भएको साल**	**नयाँ तर्जुमा/संशोधन**	**कैफियत**
१.	सुदूरपश्चिम प्रदेश खेलकूद नियमावली, २०७७	२०७७	नयाँ तर्जुमा	
२.	सुदूरपश्चिम प्रदेश खेलकूद(पहिलो सशोंधन) नियमावली, २०७८	२०७८	संशोधन	
३.	सुदूरपश्चिम प्रदेश खेलकूद(पहिलो सशोंधन) नियमावली, २०७८	२०७८	संशोधन	

४) **(गठन) आदेशः**

क्र.सं	**नियमको नाम**	**पारित भएको साल**	**पारित भएको मन्त्रिपरिषद्/मन्त्रीस्तर**	**नयाँ तर्जुमा/संशोधन**	**कैफियत**
१.	सुदूरपश्चिम प्रदेश अस्पताल व्यवस्थापन समिति गठन आदेश, २०७५	२०७५	मन्त्रिपरिषदबाट	नयाँ तर्जुमा	
२.	सुदूरपश्चिम प्रदेश अस्पताल व्यवस्थापन समिति (पहिलो संशोधन) गठन आदेश, २०७६	२०७६	मन्त्रिपरिषद्बाट	संशोधन	
३.	सुदूरपश्चिम प्रदेश अस्पताल व्यवस्थापन समिति (दोस्रो संशोधन) गठन आदेश, २०७८	२०७८	मन्त्रिपरिषद्बाट	संशोधन	
४.	सुदूरपश्चिम प्रदेश युवा परिषद्(गठन) आदेश, २०७७	२०७७	मन्त्रिपरिषद्बाट	नयाँ तर्जुमा	
५.	सुदूरपश्चिम प्रदेश युवा परिषद् (पहिलो संशोधन) गठन आदेश, २०७८	२०७८	मन्त्रिपरिषद्बाट	संशोधन	
६.	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय व्यवस्थापन समिति गठन आदेश,	२०७८	मन्त्रिपरिषद्बाट	नयाँ तर्जुमा	

	२०७८				
७.	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय व्यवस्थापन समिति (पहिलो संशोधन) गठन आदेश, २०७८	२०७८	मन्त्रिपरिषद्बाट	संशोधन	

५) कार्यविधि/ निर्देशिका/ मापदण्ड/गठन आदेश

क्र.सं	कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्ड/गठन आदेशको नाम	स्वीकृत साल	स्वीकृत गर्ने	कैफियत
१.	गर्भवति र सुत्केरी अवस्थामा ज्यान जोखिममा परेका महिलालाई हवाई उध्दार गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि,२०७५	२०७५	मन्त्रिरिषद	
२.	सुदूरपश्चिम प्रदेश स्वयंसेवक परिचालन कार्यविधि, २०७६	२०७६	मन्त्रिपरिषद	
३.	व्यवसायिक सीपमूलक तालिम संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५	मन्त्रिपरिषद	
४.	द्वारिका देवी ठकुरी ठकुरानी महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५	मन्त्रिरिषद	
५.	अनुदान तथा सहायता रकम निकासा एवं संचालन कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६	२०७६	मन्त्रिपरिषद	
६.	अपांगता समावेशीकरण समन्वय समितिको कार्यविधि, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
७.	स्थानीय तहमा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र निर्माण तथा सेवा संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५	मन्त्रालय	
८.	स्वास्थ्य संस्था भवन निर्माण कार्यविधि, २०७५	२०७५	मन्त्रालय	
९.	सार्वजनिक तथा सामुदायिक पुस्तकालय अनुदान कार्यविधि, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
१०	एकिकृत छात्रबृत्ति व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७६	२०७६	मन्त्रिपरिषद	
११	आर्थिक रुपले विपन्न नागरिक औषधि उपचार सहायता निर्देशिका, २०७६	२०७६	मन्त्रिपरिषद	
१२	महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
१३	अस्पताल सेवा सुदृढीकरण निर्देशिका, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
१४	स्वास्थ्य तालिम तथा कार्यक्रम संचालन निर्देशिका , २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
१५	क्षयरोग, उपचार, प्रेषण व्यस्थापन तथा अनुसन्धान केन्द्र स्थापना तथा संचालन मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
१६	आर्थिक रुपले विपन्न नागरिक औषधि उपचार आर्थिक सहायता निर्देशिका, २०७६	२०७६	मन्त्रिरिषद्	
१७	द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT) गठन तथा संचालन निर्देशिका		मन्त्रालय	

	(आ.वं २०७५/७६)			
१८	सेवा करारमा स्वास्थ्यकर्मी व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
१९	विस्तारित स्वास्थ्य सेवा संचालन तथा अनुगमन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
२०	सुदूरपश्चिम प्रदेशको अस्पताल व्यवस्थापन समिति गठन आदेश, २०७५	२०७५	मन्त्रिपरिषद	
२१	बिशेषज्ञ चिकित्सकको प्रोत्साहन भत्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
२२	इन्जिनियर करार सेवा व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
२३	संस्कृति तथा महोत्सवको प्रबर्ध्दन र मन्त्रालय संरक्षणका लागि अनुदान सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
२४	समाजकल्याणका क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्थालाई दिने अनुदान सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६	२०७६	मन्त्रालय	
२५	अपांगता प्रादेशिक निर्देशन समिति गठन कार्यविधि, २०७६	२०७६	मन्त्रिपरिषद्	
२६	आर्थिक रुपले विपन्न औषधि उपचार आर्थिक सहायता (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०७७	२०७७	मन्त्रिपरिषद	
२७	आइसोलेशन व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७७	२०७७	मन्त्रालय	
२८.	अल्पकालिन सेवा संचालन कार्यविधि, २०७७		मन्त्रालय	
२९.	संस्कृति संरक्षणका लागि अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	२०७७	मन्त्रालय	
३०.	शोध तथा अनुसन्धान व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७	२०७७	मन्त्रालय	
३१.	स्वास्थ्य संस्था भवन निर्माण कार्यविधि, २०७७	२०७७	मन्त्रालय	
३२.	गर्भवती सुत्केरी महिला र ज्यान जोखिममा परेका बिरामीलाई हवाई उध्दार गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	२०७७	मन्त्रिपरिषद	
३३.	करार सेवामा चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मी व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७७	२०७७	मन्त्रालय	
३४.	महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७७	२०७७	मन्त्रालय	
३५.	दलित सशक्तिकरण कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७७	२०७७	मन्त्रालय	
३६.	प्रदेश उच्च शिक्षा अध्ययन कार्यदलको (पहिलो संशोधन)गठन र कार्यविवरण, २०७८	२०७८	मन्त्रिपरिषद्	
३७.	अपांगता भएका बालबालिकाहरु पहिचान र उपचार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७८	२०७८	मन्त्रालय	
३८.	महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम संचालन कार्यविधि,२०७८	२०७८	मन्त्रालय	
३९.	स्थानीय तहसँगको साझेदारीमा स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम	२०७८	मन्त्रालय	

	सञ्चालन कार्यविधि, २०७८			
४०.	प्रदेश युवा प्रतिभा सम्मान कार्यविधि, २०७८	२०७८	मन्त्रालय	
४१.	सानै छु बढ्न देउ बाल विवाह होइन पढ्न देउ कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८	२०७८	मन्त्रालय	
४२.	प्रदेश महिला उद्यमी पुरस्कार छनौट कार्यविधि, २०७८	२०७८	मन्त्रालय	
४३.	समाज कल्याणका क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्थालाई दिईने अनुदान सम्बन्धी कार्यवधि, २०७८	२०७८	मन्त्रालय	
४४.	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय व्यवस्थापन समिति गठन आदेश, २०७८	२०७८	मन्त्रिपरिषद्बाट	
४५.	संस्कृति संरक्षणका लागि अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि,२०७८	२०७८	मन्त्रिस्तर	
४६.	बाजा संरक्षणका लागि अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८	२०७८	मन्त्रिस्तर	
४७.	युवा महोत्सव संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८	२०७८	मन्त्रिस्तर	
४८.	श्रष्टा सम्मान तथा पुरस्कार कार्यविधि, २०७८	२०७८	मन्त्रिस्तर	
४९.	सुदूरपश्चिम प्रदेश खेलकुद प्रतियोगिता संचालन निर्देशिका, २०७९	२०७९	मन्त्रिस्तर	
५०.	उत्कृष्ट उद्यमी सम्मान कार्यविधि, २०७९	२०७९	मन्त्रिस्तर	
५१.	लक्षित वर्गको लागि सीपमूलक तालिम सञ्चालन तथा औजार उपकरण(वस्तुगत सहायता) हस्तान्तरण कार्यविधि, २०७९	२०७९	मन्त्रिस्तर	
५२.	श्रष्टा सम्मान तथा पुरस्कार कार्यविधि, २०८०	२०८०	मन्त्रिस्तर	
५३.	निजामती कर्मचारी आवासीय विद्यालय (व्यवस्थाप तथा सञ्चालन) कार्यविधि, २०८०	२०८०	मन्त्रिपरिषद्बाट	
५४	राष्ट्रिय व्यवसायिक योग्यता प्रणाली कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०	२०८०	मन्त्रिस्तरबाट	
५५.	सुदूरपश्चिम प्रदेश स्वास्थ्य उपचार आर्थिक सुविधा सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०	२०८०	मन्त्रिरिषद्बाट	
५६.	सुदूरपश्चिम प्रदेश लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०८०	२०८०	मन्त्रिपरिषद्बाट	
५७.	सहयोगापक्षी सडक मानवमुक्त क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थालाई दिइने अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि,२०८०	२०८०	मन्त्रिस्तरबाट	
५८.	विद्यालय दिवाखाजा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८०	२०८०	मन्त्रिस्तरबाट	
५९.	सुदूरपश्चिम प्रदेश महिला उद्यमी पुरस्कार छनौट कार्यविधि, २०८०	२०८०	मन्त्रिस्तरबाट	

६) **मस्यौदा निर्माण भइसकेकोः (पारित हुन बाँकी)**

क. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति, २०८०

ख. अपांगता प्रादेशिक नीति, २०८०

७) **<u>प्रदेश सभामा पेश भएको:</u>**

क. सुदूरपश्चिम प्रज्ञा प्रतिष्ठान (पहिलो संशोधन) ऐन, २०८०

८) **<u>सैद्धान्तिक स्वीकृति लिइसकेको:</u>**

ख. सुदूरपश्चिम प्रदेश युवा परिषद् सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

९) **<u>निर्माण गर्नुपर्ने ऐन, कानूनहरु:</u>**

१. प्रदेश विश्वविद्यालय तथा उच्च शिक्षा सम्बन्धी विधेयक

२. प्रदेश बालवालिका सम्बन्धी नियमावली

३. बालिका बिमा नीति

४. प्रदेश श्रम तथा रोजगार सम्बन्धी बिधेयक

५. लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी विधेयक

६. सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी विधेयक

७. प्रदेश शिक्षा नीति

१०. <u>सूचना अधिकारी र प्रवक्ताको नाम र पद</u>

<u>सूचना अधिकारी</u>

नामः भुवन जोशी

पदः शाखा अधिकृत

सम्पर्क नं.९८६५६२९६३१

<u>प्रवक्ता</u>

नामः हेमराज खडका

पदः वरिष्ठ स्वास्थ्य शिक्षा अधिकृत

सम्पर्क नं.९८५८४८८०८२

११.<u>सामाजिक विकास मन्त्रालयको वेवसाइटः</u> <u>mosd.p7.gov.np</u>

१२. <u>सामाजिक विकास मन्त्रालयको ईमेल ठेगानाहरुः</u>

महाशाखा/शाखाको नाम	**ईमेल ठेगाना**
प्रशासन तथा योजना महाशाखा	mosdkailali07@gmail.com
उच्च शिक्षा महाशाखा	mosdheducation@gmail.com
शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा	mosdeducation077@gmail.com
युवा तथा खेलकुद महाशाखा	mosdyouthsport7@gmail.com
नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखा	mosdhealthsection@gmail.com
सामाजिक विकास महाशाखा	

१३. नोटिस बोर्ड सेवाः नभएको ।

१४. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

सामाजिक विकास मन्त्रालय
बजेट उपशीर्षक अनुसार खुद बजेट र खर्च
आर्थिक वर्ष २०८०/८१

महिना देखि : २०८० श्रावण देखी २०८० चैत्रसम्म

(रु.हजारमा)

बजेट उपशीर्षक	खुद बजेट	खर्च	बाँकि बजेट	खर्च %
३५००००११३ सामाजिक विकास मन्त्रालय	४९२०७१	११५३९९	३७६६७२	१९.६७
३५००००११४ सामाजिक विकास मन्त्रालय	३६४५९०	१४५०१६	२१९५७४	३७.२२
३५००१०११३ शिक्षा विकास निर्देशनालय	५८६८२	२२४५२	३६२३०	६०.९३
३५००१०११४ शिक्षा विकास निर्देशनालय	६१०००	१०९६१	५००३९	१७.९७
३५००१०१२३ सामाजिक विकास कार्यालयहरु	२७३४८९	११५३९७	१५८०९२	४३.८३
३५००१०१२४ सामाजिक विकास कार्यालयहरु	३७७९५४	१३१७९२	२४६१६२	३४.८७
३५००२०११३ प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय	११२१०७	३४४५४	७७६५३	४५.७८
३५००२०११४ प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय	८४७५	८९९	७५७६	१०.६१
३५००२०१२३ स्वास्थ्य कार्यालयहरु	२४४३३५	१४७४८०	९६८५५	६३.७१
३५००२०१२४ स्वास्थ्य कार्यालयहरु	२७२००	६५१४	२०६८६	२९.३४
३५००२०१३३ अस्पतालहरू	८६१५५८	५३००८५	३३१४७३	६२.११
३५००२०१३४ अस्पतालहरू	११३०००	५६७३६	५६२६४	६१.०१
३५००२०१६३ आयुर्वेद चिकित्सालयहरू	१६६९००	९९५८५	६७३१५	६३.९२
३५००२०१६४ आयुर्वेद चिकित्सालयहरू	१२८००	४६०९	८१९१	३६.०१
३५००३०११३ शिक्षा तालिम केन्द्र	३१४५०	१३६५६	१७७९४	४३.४२
३५००३०११४ शिक्षा तालिम केन्द्र	५०००	३११५	१८८५	६२.३
३५००४०११३ व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्रहरु	३२०२२	१९२८०	१२७४२	६०.२१
३५००४०११४ व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम केन्द्रहरु	१२३०	९७९	२५१	७९.५९
३५००५०११३ प्रदेश स्वास्थ आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र	२९७९२४	१६४०८	२८१५१६	५.५४
३५००५०११४ प्रदेश स्वास्थ आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र	३४०२००	२७६१५	३१२५८५	८.१२
३५००६०११३ प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	७३४२६	४२०७७	३१३४९	५८.५५
३५००६०११४ प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	१८००	१०८७	७१३	६०.३९
३५००७०११३ प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला	२६६६१	११४७६	१५१८५	४३.३४
३५००७०११४ प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला	५०००	६१	४९३९	१.२२
३५०९११२०३ राष्ट्रिय युवा परिचालन कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	४००००	०	४००००	०
३५०९११२१३ राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्(संघ शसर्त अनुदान)	५६००	४९२६	६७४	८७.९६
३५०९११२१४ राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्(संघ शसर्त अनुदान)	११०००	३८८	१०६१२	३.५३
३५०९११२५३ राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड(संघ शसर्त अनुदान)	३६९००	३०४८५	६४१५	८२.६२
३५०९११२६३ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम समेत)(संघ शसर्त अनुदान)	३३१९००	१४३८८८	१८८०१२	४३.३५
३५०९११२६४ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद् (विशेष कार्यक्रम समेत)(संघ शसर्त अनुदान)	५४१००	२५०३५	२९०६५	४६.२८
३५०९११२७३ क्षयरोग नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	२७३२०	१५४६४	११८५६	५९.९४
३५०९११२८३ एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	२३४००	११४६३	११९३७	४८.९९
३५०९११३१३ स्वास्थ्य ब्यवस्थापन कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	२७१००	१४११२	१२९८८	५२.०७
३५०९११३१४ स्वास्थ्य ब्यवस्थापन कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	५०००	०	५०००	०
३५०९११३२३ राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार केन्द्र(संघ शसर्त अनुदान)	७५००	०	७५००	०
३५०९११३४३ उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	४१२००	८५७५	३२६२५	२०.८१
३५०९११३५३ नसिङ तथा सामाजकि सुरक्षा सेवा कायक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	६००००	१८८३६	४११६४	३१.३९
३५०९११३६३ आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	३१८००	२२४२२	९३७८	७०.५१
३५०९११३७३ परिवार कल्याण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	४५५४००	१९८०८६	२५७३१४	४३.५
३५०९११३७४ परिवार कल्याण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	५६००	२३९२	३२०८	४२.७१
३५०९११३९३ अपाङ्गता रोकथाम तथा कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	९०००	३११९	५८८१	३४.६६
३५०९११४०३ महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	३६२००	७४६८	२८७३२	२०.६३
३५०९११४१३ राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	४४००	२४७९	१९२१	५६.३४
३५०९११४२३ स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	३२४८८	२१५७७	१०९११	१३५.७
३५०९११४३३ विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)(संघ शसर्त अनुदान)	४५७१९	७४२१	३८२९८	१६.२३
३५०९११४३४ विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना-(प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)(संघ शसर्त अनुदान)	४४९८१	२३२०	४२६६१	५.१६
जम्मा	५३२७३८२	२०९८२८९	३२२९०९३	३९.३९

१५. <u>सार्वजनिक निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावलीः</u>

नभएको ।

१६. <u>सार्वजनिक निकायमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सूचना दिइएको विषयः</u>

माग भए अनुसारका सूचनाहरु सम्प्रेषण भई रहेको ।

१७. <u>सार्वजनिक निकायमा सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भए सोको विवरणः</u>

वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित सूचनाहरु संचार माध्यमहरु मार्फत प्रकाशन र प्रसारण भैरहेको ।